

VIENYBĖ

73 M. 1 N.

BROOKLYN, N. Y.

1959 M. SAUSIO (JANUARY) 2 D.

TEL. APlegate 7-7257

KAINA 15 c.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Senuosius metus palydint ir naujuosius pasitikant, neišvengiamai imi mąstyti apie laiką, kuris, kaip ir erdvė, tebėra sunkiausia tavo mįslė.

Kas gi iš tikrųjų yra tas laikas, kurį tu matuoji metais? Ar laikas turi pradžios ir pabaigos sąvoką? Ar jis niekad neprasidėjo ir niekad nepasibaigs?

Niekad... Ką tai reiškia?

Norint žinoti, kas yra laikas, taip pat reikia žinoti, kas yra erdvė. Bet nei laiko, nei erdvės neišmatuosi, ištiesęs tą ratą, kurį žemė daro aplink saulę, 365 kartus per metus apsisukdama aplink savo "ašį".

Ne, neišmatuosi, nes pati saulė su visomis savo planetomis keliauja aplink kitą saulę, kuri yra daug kartų didesnė už mūsų, ir tai trunka 27,000 metų...

Bet ir tai, palyginti su milijonais šviesos metų, skirtingai viena žvaigždė nuo kito, yra tik akimirksnis.

Kas yra laikas? Kas yra erdvė?

Inž. P. J. Ziūrys, paskutiniame Karlo numeryje, pastebi, kad prieš 14 metų Clevelande mirusio pirmojo Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos nuopelnams apibūdinti, "reikėtų keletu tomy knygų."

Prieš 14 metų Ziūrys, Ollis, dr. Biežis ir kiti senieji tautininkai buvo sumanę išleisti Smetonos monografiją, kurią -- jie tikėjosi -- parašys kuris nors iš raštingesniųjų Lietuvos tautininkų.

Tai buvo aktualu, iki į Ameriką neatvyko Lietuvos tautininkai, didele dalimi priklausę nuo to paties prezidento Smetonos. Nuo to laiko -- o tai jau bus dešimtmetis ir dar su kepure -- šis sumanymas atrodo taip, lyg jis niekadoms niekam į galvą nebūtų atėjęs.

Nejaugi tai būtų sąmoningas tylos sąmokslas.

Gal inž. Ziūrys galėtų paaiškinti, kodėl Antano Smetonos monografija tebetūno Aleksandro Merkello rankraštyje.

Chicago Draugas rašo, kad "gandai apie Vatikano planus uždaryti Lietuvos pasiuntinybę tebeplinta."

Pirmiausia, nereikėtų skleisti tokių gandų, nes Vatikanas negali uždaryti to, ko jis neatsidūrė.

Naujų Metų išvakarėse Maironio Mokyklos jaunimas savo tradiciniame parengime, įvykusiame Apreiškimo paradijos salėje, Brooklyne.

V. Maželio nuotrauka

VATIKANUI LIETUVĄ NURAŠANT

Lietuvos Pasiuntinybes prie Vatikano uždarymas yra paskutinis Vatikano - Lietuvos Respublikos dramatišų santykių aktas

V. MEŠKAUSKAS

Pasklidusios žinios, kad Vatikanas žada nebepripažinti Lietuvos pasiuntinybės labai sujaudino lietuviškąją Chicago. Čia ruošiami eilė susirinkimų bei pasitarimų, jieskant būdų paveikti Vatikaną, kad jis dar susilaikytų nuo oficialaus Lietuvos nepriklausomybės nurašymo. Nurodoma, kad toks žygis

iš tikrųjų yra taip: naujojo popiežiaus Jono XXIII tradiciniame diplomatų priėmime, kuris įvyko praeitą Kūčių dieną, Lietuvos pasiuntinys prie Vatikano, Stasys Girdvainis,

(NUKELTA (6 PSL.))

būtų sunkus smūgis lietuvių nepriklausomybės aspiracijoms ir kartu pakirstų Lietuvos katalikų pasitikėjimą Vatikanu.

Iš tikro Lietuvos pasiuntinybės prie Vatikano nepripažinimas būtų paskutinis Lietuvos respublikos ir Vatikano oficialių santykių, kuriuos netrūko dramatiškų, tragikų ir net komiškų momentų. Tų santykių užuomazgos reikia jieskoti lietuvių pastangose gauti Vatikano paramą Lietuvos Nepriklausomybės reikalui. Tas noras iš pradžių Vatikano nebuvo supastas. Dar karo metu pastangos pa-

skelbti katalikiškajam pasaulyje "lietuvių dieną", kurios metu bažnyčiose būtų renkamos aukos karo nusiaubtai Lietuvai, neturėjo jokio pasisekimo iki prelato Olsauskas nepagrąsino popiežiui Benediktui XV, kad "lietuvių dienos" neleidimas galėtų privesti prie tautinės lietuvių bažnyčios susidarymo. Vatikanas tik tada patenkino lietuvių prašymą.

Ir tolimesni santykiai nebuvo laimingi. Deja, iki šio laiko niekas nėra rimtai jų išstudijavęs ir neatskleidęs jų užkulisių. Šiek tiek šviesos įneša neseniai

AIDUOSE paskelbti kan. M. Vaitkaus atsiminimai, iš kurių tarp kito aiškėja, kad Lietuvos žvalgyba krikšč. dem. valdant sekė ir net pavogė popiežiaus atstovui skirtą korespondenciją! Bet iš kan. M. Vaitkaus atsiminimų negalima susidaryti dar aiškaus vaizdo, kodėl Vatikanas tada laikėsi "prolenkiškos" linijos. Vatikano laikyseną galima suprasti ir net pateisinti kitų atsiminimų šviesoje. Turiu galvoje netrukus pasirodysiančią liudininko pulkininko Žuko knygą.

(NUKELTA (2 PSL.))

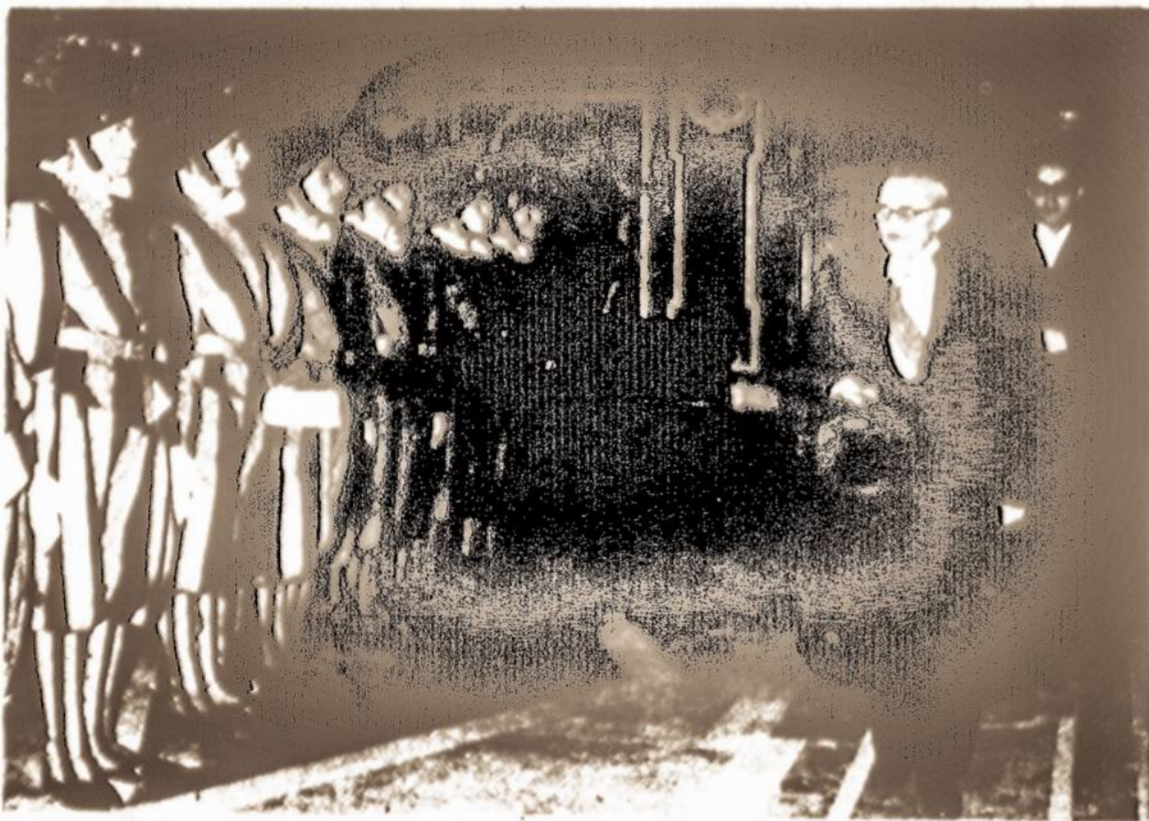

Vatikanui Lietuva nurašant

(ATKELTA IŠ 1 PSL.)

Pulkininkas Žukas, kaip žinia, kurį laika Lietuvos Nepriklausomybės pradžioje buvo krašto apsaugos ministru. Savo atsiminimuose jis rašo ir apie vadintą Augustavo operaciją. Lenkų - bolševikų karui vykstant ir Tuchačevskio raiteliams artėjant prie Varšuvos, Lietuvos kariuomenės vadas (krikščionis-demokratas) gen. Ladyga įsako mūsų kariuomenei pulti Seinų-Augustavo kryptimi, nors logiškai galvojant kariuomenę reikėjo telkti ir laikyti paruoštą Vilniaus klausimo išsprendimui. Kas tą Augustavo operaciją įkvėpė, pulk. Žukas tiesiogiai nepaaiškina, nors tarp eilučių galima išskaityti norą išiteikti sovietams ir net tiesioginę sovietų įtaką.

Augustavo operacija buvo labai nelaiminga, lenkai mus sumušė ir kai bevydami bolševikus, artėjo prie Vilniaus, mes neturėjome jėgos jiems rimtai pasipriešinti dėl nuostolių patirtų Augustavo operacijoje. Atrodo, kad toji operacija yra tam tikra prasme raktas į Lietuvos-

Kartą, prieš Naujus Metus, kai Lietuvos Pasiuntinys Vatikanui, ministras Stasys Girdvainis, lydimas sekretoriaus S. Lozorščio Jr., vyko pasveikinti popiežiaus Pijaus XII. Šį kartą, de ja, popiežius Jonas XXIII ministro Girdvainio neapkvietė.

Lenkijos ir Lietuvos-Vatikanio santykius, nes savaiame aišku, jog Vatikanio diplomatai darė viską, ką galėjo, kad sąmoningą ar nesąmoningą bolševikų-lietuvių koaliciją prieš katalikišką Lenkiją suardžius.

Ir toliau Lietuvos-Vatikanio santykiai nebuvo ne tik nelaimingi, bet tiesiog tragiskai-komiški. Tik pagalvokime: krikščionys demokratai - katalikų kunigų vedama partija - bijo susitarimo su Vatikanu dėl bažnytinės provincijos sudarymo! Ta baimė buvo suprantama - susitarimas su Vatikanu - konkordatas - paliktų Vilnių Lenkijos bažnytinės provincijos ribose. Ir toks faktinės būklės konstatavimas be abejo būtų davęs priešingų partijų propagandai daug medžiagos. Dėl to krikščionys demokratai santykiuose su Vatikanu laikėsi labai atšiaurios politikos. Po gruodžio 17 perversmo tautininkams išstūmus iš valdžios krikščionis demokratų, Voldemaras nusukubėjo į Vatikaną, kad sudarytų konkordatą ir tokiu būdu sudarius išpūdi, kad tautininkai

Lietuvos Pasiuntinys prie Vatikanui Romoje. Siuose namuose, antrame aukšte, gyvena ministras Stasys Girdvainis, kurio įgaliojimo, kaip dabar pranešama iš Romos, Vatikanas atsisakė pripažinti.

yra nusiteikę tik prieš kai kuriuos politikuojančius kunigus, bet ne katalikų bažnyčią. Ir vėliau aukštasis Lietuvos kleras vidaus politikos sumetimais intrigavo prieš gerus Lietuvos-Vatikanio santykius. Pagaliau didelės dalies Lietuvos vyskupų ir

kunigų pabėgimas, antrajai bolševikų okupacijai artėjant, Vatikanas irgi buvo sutiktas su nemažu pasipiktinimu.

Paskutinis akts šiose santykiuose - Lietuvos pasiuntinys nepripažinimas neturėtų būti perkūnas iš giedro dangaus tiems kurie bent kiek domėjosi Vatikanu laikysena Rusijos atžvilgiu. Nepaslaptis, kad kai kurie įtakingi dvasininkų sluogsniai puoselėja viltį, kad bolševizmas paruošia... gerą dirvą katalikybei. Išskankintas žmogus grįžta prie senų, tradicinių krikščionybės principų - visai kaip Pasternako dr. Živago. (Už tą knygą Vatikanas ir dalino savo pavilijone Bruselio parodoje). Kovojančios katalikybės atstovai jaučia gerą būsima dirvą savo misijom Rusijoje, už tą Vatikanas daro viską, kad bent kiek palengvintų katalikų klero už geležinės uždangos veikimą. Už leidimą Lietuvoje likusiai dvasiškai sueti į kiek artimesnį ryšį su Vatikanu, Vatikanas, žinoma, yra pasiryžęs padaryti nusileidimų iš savo pusės. Vienas iš jų ir yra faktinės politinės padėties Sovietų Sąjungos okupuotose kraštuose pripažinimas.

Kad tokia galvosena vis daugiau laimi Vatikaną, galima jau buvo suprasti iš to fakto, kad Chicagos kardinolui Strich'ui mirus į jo vietą Congregatio de Propaganda Fide pro prefektu, atseit katalikų tikybės propagandos viceministeriu, buvo paskirtas ne kitas amerikietis, bet armėnas, Libanono pilietis, kardinolas Gregorijus Piotr Agagianian. Tai parodo į kur nukreiptos Vatikanos akys. Savaiame aišku, kad Vatikanio diplomatijos uždavinys yra daryti viską kad Congregatio de Propaganda Fide veikimą, nepažeidžiant pagrindinių principų, palengvintų. Lietuvių simpatijų netekimas čia mažai ką nusvers.

LAIŠKAS LIFE REDAKTORIUI

Mūsų bendradarbis, J. Žmuidzinas iš Montrealio, neseniai parašė Life žurnalo redaktoriui tokio turinio laišką:

Sir:

It is the greatest ignorance of history, hardly imaginable political blindness and heaviest insult of all the Americans and Canadians of Lithuanian origin, readers of Life, to treat in your Editorial (Life, Dec. 15) the Lithuanian capital and national Mecca, Vilnius (Vilna), as being Polish city.

During five centuries of sovereignly independent Lithuania (today she is under the Russian occupation), Poland was never, even for a single day, in possession of Vilnius, save a short period after World War I when she seized the city by the force of arms in violation of her signed Treaty on October 9, 1920 (League of Nations Treaty Series, vol. No VIII, p. 174). This fraudulent seizure was condemned by the League of Nations on October 11, 1920 (League of Nations

Official Journal, Spec. Supplement, 1-4, p. 38) and indirectly blamed by the Permanent Tribunal of International Justice at Hague in 1931.

J. ŽMUIDZINAS
Former Secretary to Lith.
Legation in London

• Jungtinių Tautų sluogsnuose manoma, kad komunistai organizuoja perversmą Irake ir kad premjero Karim el-Kassem vyriausybės žlugimas neišvengiamas.

• NATO taryba atmetė Sovietų reikalavimą dėl Vakarų sąjungininkų pasitraukimo iš Berlyno, palikdama atviras duris deryboms.

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja
daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas 9-1181

Trečiokas Agency

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTŪRA

- KELIŪNĖS - visokiomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Įvairiausios ekskursijos. Sudaromi ir tvirtinami imigracijos bei kelionių dokumentai.
- PINIGAI - su pilnu užtikrinimu siunčiami į visus pasaulio kraštus, įskaitant ir rusų okupuotus. Persiuntimas į Lietuvą iki \$300 kainuoja \$1.65. Už \$1 išmoka 10 rublių.
- APDRAUDA - visokios rūšies sutvarkoma per geriausias ir tvirtiausias kompanijas.
- NUOSAVYBIŲ - pirkimo, pardavimo ir finansavimo reikais sąžiningas pataravimas.
- FEDERALINIŲ MOKESČIŲ - Income Tax - paruošimas.

Albinas ir Kazys Trečiokai
311 WALNUT STREET, NEWARK 5, N. J.
Telefonas Market 2-4867

Lietuvos Atsiminimų
JAVIŠKAS METUS DAINUOJIS.
MUSA LA LIETUVIŠKŲ ŽODŲ
PRIEMANA DIDŽIOJO NEWYORKO
NEW JERSEY IR CONN. ŽEMĖSE
LIETUVIAMS NUSAVYTI
MUSI TEVIU
ŠEŠTADIENIAIS 190/300
slotis WEVD
DIREKTORIUS JOKUBAS J.

STUKAS
1264 WHITEHILLSIDE, N.J.
WAVELY 6-3325

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA (STEIGTA 1924 M.)

Schuyler Savings & Loan Association

24 DAVIS AVENUE KEARNY, N. J.
Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. Penktadienį vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v.
KAPITALAS \$1,700,000 MOKAMA 3%
Apdrausta iki 10,000 dol. Telefonas: WY 1-7260

Traun's BARAS IR RESTORANAS
AUGUST TRAUN - Savininkas
N. E. cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 9-9352

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOŽAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
161-1-3 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

Lietuviai Kalifornijoje

Pagerbė poetą F. Kiršą

DAILIŲJŲ MENŲ KLUBO narių susirinkime, vykusiam 1958 metų gruodžio 13 d. p. p. Brazdžionių bute, Los Angeles,

pirminkavęs Bernardas Brazdžionis, labai įdomiai, meniskai pravedė turiningą susirinkimą.

Zurnalistas Bronys Raila (kairėje) ir aktorius Gasperas Velička neseniai atvykęs į Los Angeles, Cal., susitinka Dailių Menų klubo susirinkime.

L. Briedžio nuotrauka

Idomios politinės diskusijos

Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles skyrius buvo suruošęs 1958 m. gruodžio 21 d., 12 val. sv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje viešas diskusijas tema: "LIETUVIS AMERIKIEČIŲ POLITIKOJE". Diskusijose gyvai dalyvavo visa eilė Los Angeles lietuvių darbuotojų: dr. G. Valančius, A. Dabšys, A. Skirius, A. Latvėnas, Br. Budriūnas, J. Berturis, L. Valiukas ir kit. Įžanginių diskusijoms žodį tarė LF Bičiulių Los Angeles skyriaus pirm. J. Ažuolaitis pakviesdamas diskusijų moderatoriumi J. Kojelį. Pasiklausyti diskusijų buvo susirinkęs gražus būrys lietuvių.

Visi diskusijų dalyviai buvo už tai, kad organizuoti ir respublikonų ir demokratų politiniai vienetai visose lietuvių kolonijose. Per stipriai veikiančius lietuvių politinius vienetus būtų lengviau galima prieiti prie visų JAV-bių politinio gyvenimo varintojų, ko lietuviams labai reikia. Buvo pasisakyta kelių diskusijų dalyvių, kad būtų tikslu, jei ir Kalifornijos lietuviai demokratai suorganizuotų savo vieneta. Kalifornijos lietuviai respublikonai yra išvystę labai gyvą veiklą ir turi tiesiog priešiškus ryšius su visais savo partijos pareigūnais bei valdžioje esančiais asmenimis. Respublikonai yra labai daug padėję lietuvių vardo garsinimui amerikiečių tarpe.

Visi dalyviai sutiko, kad senatorius Knowland privalėjo būti lietuvių remtinis paskutinės rinkiminės akcijos metu. Kaip jau žinoma, tai ir buvo daryta: Kalifornijos lietuviai buvo sudarę platų komitetą jo kandidatūrai remti, įtraukdami į tą komitetą žymesnius Kalifornijos lietuvių darbuotojus. Buvo apgalvestauta, kad neatsakingas asmuo, pasislėpęs už slapyvardžio, ketę kartą labai negražiai "kandžiojo" patį Knowlandą ir jo rėmėjus Naujienose.

Dėl "Proposition 18" arba "Right to work" buvo ir neigiamų pasisakymų. Tuo klausimu puikių paaiškinimų davė dr. G. Valančius, pažymėdamas, kad "Proposition 18" turėjo būti remtina. Anot jo ir kelių kitų diskusijų dalyvių, daugelis eilinių piliečių buvo unijų suklandinti.

Buvo užsiminta kiek ir dėl Antano Rudžio nesekmingą bandymą kaip nepriklausomam kandidatui praeiti į JAV Kongresą. Anot dr. P. Raulinaičio ir L. Valiuko, vienintelis kelias lietuviams prasimušti į aukštesnes politines vietas yra tik per politines partijas: respublikonų ar demokratų partijas. Ir viena ir kita partija remia tik tuos kandidatus, kurie per ilgesnį laiką yra įrodę lojalumą savo partijai, įdėję daug darbo visoje partijos veikloje ir taip pat rėmę savo partiją finansiniais.

LF Bičiulių Los Angeles skyrius planuoja netolimoje ateityje vėl suruošti diskusijas kitu įdomiu klausimu.

ŽIDINIO SUEIGA

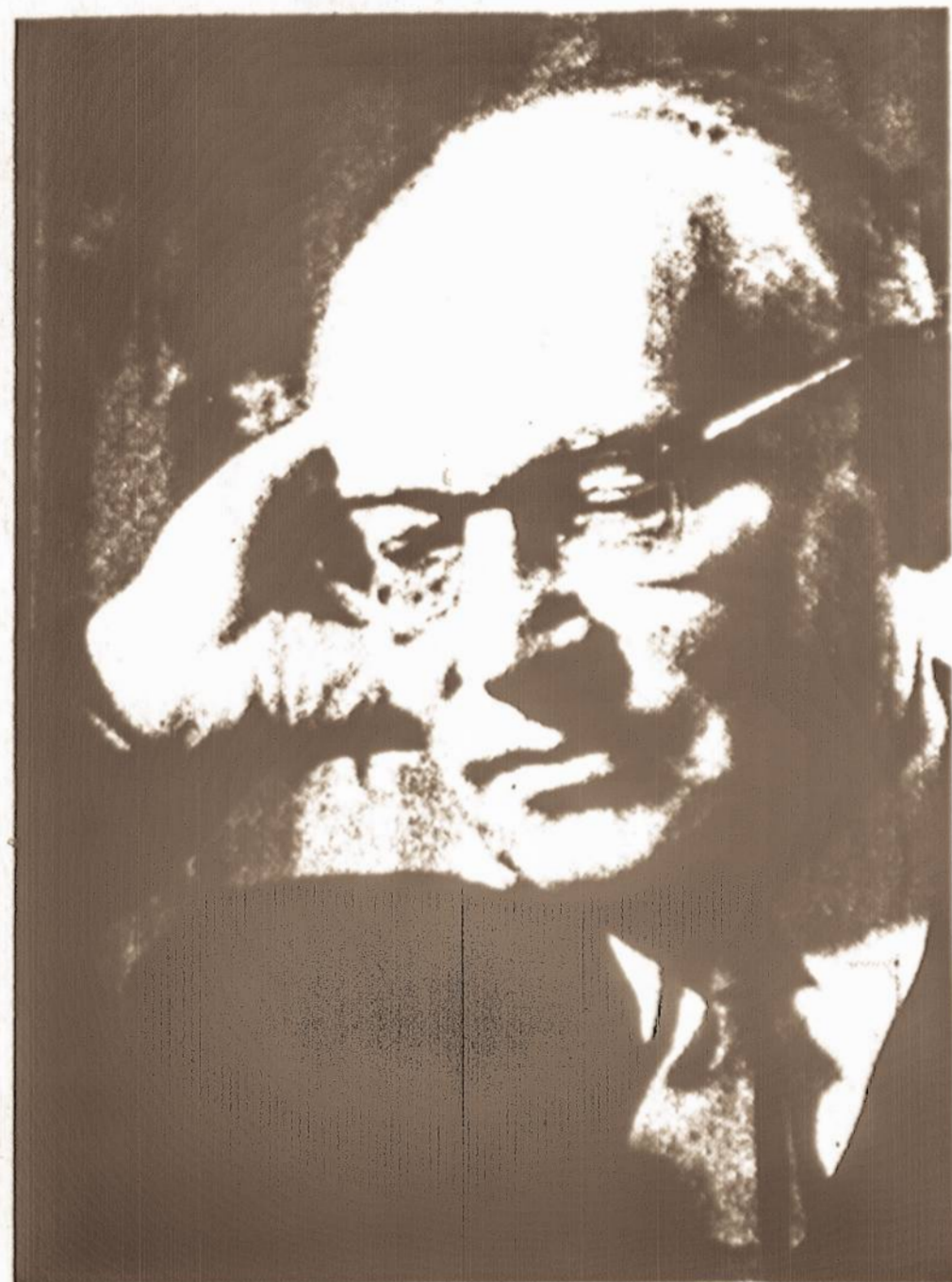
Los Angeles Židinio skautų ir skaučių sueiga įvyko gruodžio 14 d. p. p. Tamulaitių bute. Viešnia dalyvavo skautų Ramovės atstovė Valė Barmienė. Pirminkavo Prismanas, sekretoriavo Pakalniškis. Be kitko, nutarta "paspaušti" Los Angeles lietuvių visuomenę, kad su savo vaikais kalbėtų lietuviškai.

Sekantiems, 1959 metams, Židinio seniūnu išrinktas Vytautas Tamulaitis, 1626 Rockwood St., Los Angeles 26, Kalifornija, telef. MA 6-0847. Jį prašom kreiptis visais Židinio reikalais. Šiame susirinkime Židiniočiai sudėjo kelių dolerių suką Los Angeles lietuvių radijo parėmimui. Židinio seniūnu 1958 metais buvo Kazys Prismanas. (a)

Pagerbiant žinomą lietuvių poetą Faustą Kiršą, dabar gyvenantį Bostone, solistė Barmienė (viešnia), akompanuojant nariui Broniui Budriūnui, gražiai padainavo 4 Kiršos eilėraščius, mūsų muzikų pervestus į muzikinius kūrinius.

Staigmenai svečias dr. Grigas Valančius, iki šiol lietuviams žinomas kaip ekonomistas ar visuomenininkas, skaitė ištraukas iš jo maždaug prieš 20 metų parašytos dramos "Kilpa". Veikalas turi 5 veiksmus, 7 paveikslus. Filmai išklausti pirmi du veiksmai ir susipažinta su kitų turiniu. Gal naujojo autoriaus nustebimui, DMK nariai rado reikalo gana plačiai pasisakyti. Be pirminkavusio Bernardo Brazdžionio, savo nuomonės pareiškė Bronys Raila, Gasparas Velička, prof. Mykolas Biržiška, Algirdas Gustaitis ir kiti DMK nariai. Be kritiškų pastabų, pasisakiusieji pažymėjo sklandų autoriaus dialogo vedimą ir kt. Linkėta ir toliau dirbti bei bandyti kurti visuomenės su tuo ar kitu teatrinio veikalu.

Pirminkavęs B. Brazdžionis davė tikrą staigmeną: paskaitė jo surinktą naujausią kroniką apie visus DMK narius. Čia pat vienas-kitas buvo pakviestas suteikti platesnį žinių apie savo darbus, turinčius visuotinės reikšmės.

Poetas Faustus Kirša, kuris šiuo metu gyvena Bostone, buvo pagerbtas Dailių Menų Klubu Los Angeles, Cal.

Faustui Kiršai, kurio kūryba "sauvališkai" pasinaudota, pasiūstas visų dalyvavusių su linkėjimais ir parašais sveikinimas.

DMK nariui Antanui Rūkštelui, "besikaujančiame" su puolamos Chicagos tvirtovės, pasiūstas kitas šventinis sveikinimas su palinkėjimais.

Idomų žinių iš Lietuvos gavęs G. Velička apie įvairius lietuvių menininkus, teatrus, rašytojus, muzikus. Jo papasakoji-

mai papildė ar pakeitė turėtąsias nuomones, ypač apie vieną muziką.

Sekančiam laikotarpiui DMK pirminku išrinktas Juozas Tinišis.

Būtina pažymėti "laisvalaikinę" programos dalį prie stalų priminkaujama p. Brazdžionienės. Ten būta lietuviško mįslės, ungurių bene Baltijos jūroje suagautų ir kitų bemaž stebukliškų užkandžių, gardumynų.

(lg)

3 1/4 %

METAMS

Dividentas pagal Jūsų sutaupąs

(3% nuolatinio ir 1/4% priedo)

skelbiama kas 3 mėnesiai
baigiantis 1958 m. gruodžio 31 d.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860

Dividentai Mokami

METU KETVIRCIAIS

★

Pinigai padėti laiku ar prieš

SAUSIO 15

neša dividendus nuo

SAUSIO 1

Assets Over \$136,000,000

EASTERN PARKWAY OFFICE: 539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Additional Banking Hours — Monday evenings 5 to 8 P.M.

BROADWAY OFFICE: 135 Broadway at Bedford Avenue
Additional Banking Hours — Monday evenings until 7 P.M.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

The Kings County Savings Bank
539 Eastern Parkway, Brooklyn 16, N. Y.

I enclose \$_____ to open a savings account as checked below:

Individual Account

Joint Account with _____

Trust Account for _____

Send me Free, Postage-Paid Banking-By-Mail envelopes.

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ ZONE _____ STATE _____

Send check or money order. Cash should be sent by Registered Mail only.

NAUDOK ŠI KUPONĄ DABAR!

Audrė Velžytė ir jūrų leitenantas Robert Scanlon po Jungtvių.

Audrės Velžytės sutuoktuvės Baltimorėje

Senas baltimorietis, nenulstamas darbuotojas, daugelio lietuviškųjų organizacijų pirmininkas arba narys, be to, sukūręs stambią finansinę įmonę, Vincas Velžys, su žmona Frances Milaševičiute-Velžiene, neseniai išleido savo vienintelę dukrą Audrę už vyro. Audrė Velžytė, baigusi Notre Dame kolegiją ir mokytojavusi Baltimorės aukštesniosiose mokyklose, išteko už JAV Karo Laivyno karininko leitenanto Roberto Scanlon, baigusio Jūrų Akademiją Anapolyje, Maryland.

Spalio 25 d. Šv. Alfonso parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos sutuoktuvės. Prelatas L. Mendelis, asistuojant kitiems parapijos kunigams davė šliužą. Jaunojo pabrėžimai, Karo Laivyno karininkai, išeinant jauniems iš bažnyčios, praleido juos pro sukryžiuotus kardus.

Kadangi Velžiai yra plačiai žinomi baltimoriečiams, kaip malonūs žmonės ir geri lietuviai, bažnyčioje ir paskiau įvykusiame priėmime dalyvavo nemažai visuomenės. Svečiai sunesė jauniems krūvas dovanų ir palinkėjo jiems laimingo, ilgo ir saulėto gyvenimo. Tuoj po vestuvių jaunieji išvyko į jaunojo tarnybos vietą -- Newport, R. I.

K. P.

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJOS LEIDINIAI

Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje (LPDA) pradeda spausdinti savo narių darbus. Pirmuoju 1959 metais pasirodys Žemės Ūkio Akademijos pirmojo rektoriaus, senesnės kartos lietuvių veikėjo, varpininko ir viltininko, mok. miškininko profesoriaus, dr. h. c. Povilo Matulionio gyvenimo ir veiklos aprašymas, paruoštas mok. miškininko, docento Antano Rukūizos. Šis 3 - 4 lankų leidinys bus papuoštas portretu ir Lietuvos miškų atvaizdais. LPDA išdėninkas prašo lietuvių akademikus ir žviesuomenę užsiprenu-

meruoti šią knygą, kol ji dar yra spausdinama. B anksto paaukavę LPDA leidinių fondui ne mažiau kaip 3 dolerius, pirmieji gaus šį leidinį, kuriame garbės prenumeratorių sąrašė bus atspausdinta jų vardas, pavardė ir, jei kas norės, - paaukota suma.

Antru leidiniu eis (jau nū-tarta) mūsų krašto gilaus vandenų žinovo, prof. Stepono Koplailos (dabar NOTRE DAME universitete, S. Bend, Ind.) antras tomas veikalo vardu NEMUNAS. Pirmasai tomas išėjo dar laisvoje Lietuvoje.

Šio, antro LPDA leidinio prenumerata dar nėra skelbiama. Jis iš spaudos išeis tik 1959 ar 1960 m. Tai bus storokas tomas su tekstu ir anglų kalba. Jame ypač daug bus tabelių, brėžinių, schemų ir žemėlapių. Jis yra baigtas rašyti jau 1945 metais ir laukia leidėjo.

Mokslininkai, turį paruošę rimtų studijų, susietų su Lietuvos kraštu ir jo žmonėmis ir norį jas paskelbti spaudoje, -- yra prašomi pranešti mūsų draugijai, apibūdinant rašinio turinį ir apimtį. B trumpesnių darbų susidarys medžiagos met-

raščiui. Pageidaujamos santraukos anglų kalba.

Visi, kam rūpi lietuvių mokslas ir kultūra, yra prašomi paremti aukomis, įnašais, prenumerata ir moksliniais rašiniiais Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje. Būkite jos nariais -- remėjais. LPDA leidinių fondan, be valdybos narių, jau yra įmokėję šie asmenys: J. Jakštas, A. Milaknis, J. Motiejūnas, Kaz. Pakštas ir Vyt. Petraitis.

Prenumeratas ir aukas prašome siųsti: Prof. S. DIRMAN-TAS, 4241 S. Maplewood, Chicago 32, Ill.

Mes linkime savo draugams ir klientams LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1959 METŲ

Mes esame dėkingi jiems už pasitikėjimą
mumis ir už mums prisiūstus gausius užsakymus.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

Licensed by USSR

135 WEST 14TH STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Tel. Chelsea 3-2383

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

MŪSŲ SKYRIAI

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA, 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHApel 6-4724

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANdrew 8-5040

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWer 1-1461

LIETUVIAI ARGENTINOJE

Argentinoje veikia Europos laisvintimo sąjūdis, kuriam priklauso 14 tautų atstovai iš anapus geležinės uždangos. Šis sąjūdis lapkr. 1d. Buenos Aires Argentinos Moterų Kultūros sąlyje surengė pirmąjį visų tautų pasirodymą. Dalyvavo azerbaidžaniečiai, gudai, bulgarai, kroatai, slovakai, gruzinai, vengrai, lenkai, lietuviai, rumunai, šiaur. kaukazičiai ir ukrainiečiai. Lietuvių skautų tautinių šokių grupė pašoko Miklą, Lenciūgėlių ir Malūną. Mūsų šokėjai ir vėl susilaukė nepaprasto pasisekimo, ir buvo vieninteliai iškviešti kartoti šokį. Šokėjai po šventės buvo pakviesti apsilankyti pasturinčiose šeimose valbėms.

SKS

Lenkų nuomonės

Neseniai teko būti iškilmingame lenkų baliuje ir kalbėtis su inteligentu lenku, neseniai atvykusiu iš Lenkijos pagilinti mokslo žinių. Iškalbėjome apie lietuvius - lenkų santykius.

Jam pasakiau, kad jei lenkai nori gerų santykių su lietuviais, tai jie turi visiškai išminties išmesti fantastinį dalyką apie svajones dėl Vilniaus. Lenkai turėtų gerai išdėsti galvoti, kad jų, kaip ir lietuvių, yra du didieji priešai, tai rusai ir vokiečiai.

Lenkas ne tik su tuo sutiko, bet sakė, kad paskutiniaisiais metais lenkų jaunimas, besimokydamas iš sovietine linija nustatytų vadovėlių, kai ką gana nuoširdžiai priima. Pav., jie nuolatos skaito, mokosi, kad Lietuvos sostinė yra Vilnius. Su tuo priauganti lenkų karta apsipranta ir net ima galvoti, kad jiems kėsintis į Lietuvos sostinę nėra reikalo. Lenkų spaudoje nuolatos randama atspausdintų laišku, kur paliečiamas ir draugiško sugyvenimo su Lietuva reikalas ir ten lietuviška rašyba spausdinamas Vilnius, Kaunas, Klaipėda ir kt.

Tas lenkas manęs, kad buvusi "romantiška" lenkų galvosena lietuvių ir net Lietuvos atžvilgiu, esą Lietuva su visais savo miestais turinti būti Lenkijos dalis -- esą praeinanti gal nesugrįžtama. Lenkai iš naujo išsikina, kad lietuviai yra visiškai atskira tauta, turinti savo stiprią ir nuo lenkų visiškai skirtingą kultūrą. Lietuvių piktuomenė nei jėga nesą įmanoma įveikti ir esą bus daug išimtingiau, jei lenkai bandysią su lietuviais susibūliuoti kitaip.

Be abejo, toksai lenko pasakymas, nušviečiantis dabartinę lenkų nuomonę lietuvių ir Lietuvos atžvilgiu, yra lietuviams malonus, tačiau, neturėdami papildomų žinių, į jį turime žiūrėti skeptiškai, nes lenkai gal sako vienaip, o gali padaryti kitaip, kaip ne syki lietuvius jie jau yra apgavę, suklastotai net susitarimus sulaužę.

Kęst. Gardinas

LIETUVIŠKOJI CHICAGA

Gruodžio mėnesis Chicagoje kasmet nušvinta Kalėdų reklamomis ir lietuviškų Kalėdinių parengimų gausumu. Draugijų metiniai pobuviai, moksleivių ir kitų, Kalėdų eglutės, čia sudaro lietuvių gyvą veiklą ir pasirodymą, kurie amerikiečių nekartą būna maloniai komentuojami.

Jau daugiau 10 metų Chicago Pramonės muzėjuje lietuviai, tarp kitų tautybių, puošia ir savo lietuvišką Kalėdų eglutę lietuviškais ornamentais -- šiaudinukais, Lietuviškoji eglutė savo papuošalų originalumu, susilaukia kasmet daug lankytojų ir amerikiečių spaudos bei visuomenės gražaus įvertinimo lietuvių adresu.

Pramonės muzėjuje lietuviškos eglutės įsteigėja yra Chicago konsulo žmona p. J. Daužvardienė, kuri kasmet ją globoja ir vadovauja čia ruošiamai lietuviškų Kūčių ir Kalėdų švenčių programai.

Šiomet liet. programa buvo išpildyta gruodžio 3 d. su tau-

tiniais šokiais, giesmėmis, žaidimais ir J. Daužvardienės sudarytu montažu, kuriame buvo atvaizduota lietuvių Kūčių bei Kalėdų švenčių papročiai ir kt. Veiklą režisavo G. Giedraitienė. Programą išpildė Ateities šokėjai ir G. ir A. Peškiai. Eglutę papuošė Marijos Aukšt. mokyklos mokinės.

Gražius Kalėdų eglučių parengimus surengė čia Vyčių sendraugiai, SLA 322 kuopa, vadovaujama dr. St. Biežio ir gruodžio 21 d., Liet. auditorijoje, Lietuvių Moksleivių Tautinis ansamblis, kuris jau eilę metų gražiai veikia Bridgeporto lietuviškoje kolonijoje.

Ansamblis susideda iš apie 60 pr. mokyklų mokinių: dainininkų, kančėninkų ir taut. šokių šokėjų. Ansamblio vadovas -- muz. A. Skridulis.

Marijos aukšt. mokykloje suruoštas (gruodžio 6 d.) Balfo Sibiro lietuviams šelpti koncertas, kurio programą išpildė iš Kanados "Varpo" choras, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus taip pat buvo graži dovana meno atžvilgiu. Kai kurių dainų: tai švelnūs, tai griausmingi ašarai nevienam ašarą išpaudė, primindami ištretojo brolio Sibirian kovą ir kančią.

Jaunimo Centro vakarienė, kuri buvo suruošta gruodžio 14 dieną, Jaunimo Centro išlaikymui, sutraukė daug gražios publikos. Buvo ir meninė programa.

Pažymėtina, kad Jaunimo Centrą įrengė liet. tėvai Jezuitai savo namuose, kuriuos pastatė pr. metais "tyliai" -- be didesnio žmonių varginimo "išmaldomis" . . . Ligi šiol Jauni-

KAIRĖJE: Juzė Daužvardienė, Lietuvos Konsulo Chicagoje, žmona, -- Pramonės Muzėjaus lietuviškos eglutės įsteigėja ir globėja.

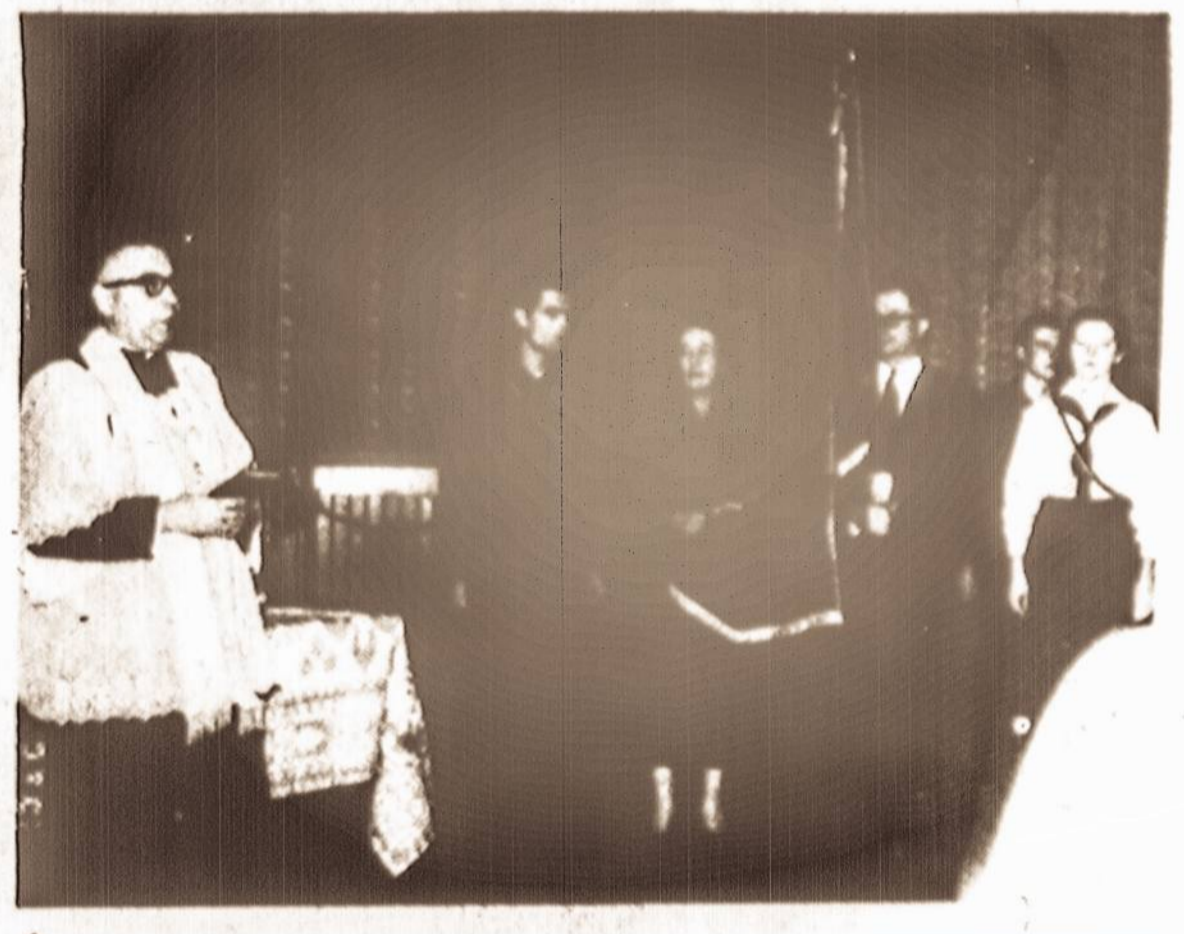
mo Centre įvyko 9 minėjimai, 6 meno parodos, 6 koncertai, 66 paskaitos ir 744 susirinkimai. Čia veikia aukšt. Lituanistikos mokykla, kurią lanko 315 mokinių ir daug kitų liet. įstaigų.

KOR.

VIRŠUJE: Ohio valstybės lietuvių gydytojų suvažiavimas Clevelande. Nuotraukoje, gydytojai ir gydytojos su svečiais.

APAČIOJE: Kun. Goldikovskis pašventina Clevelando Pilenų Tunto vėliavą. Iš kairės: kun. Goldikovskis, pskt. R. Vizgirda, vėliavos krikšto tėvai S. Smetonienė, St. Barzdukas ir pskt. J. Laikūnaitė.

V. Bacevičiaus nuotraukos

Elizabeth, N. J.

KUDIRKOS MINĖJIMAS

ALN-nės Elizabetho Apylinkės surengtas iškilmingas dr. Vinco Kudirkos minėjimas, įvykęs gruodžio 14 d. paliko atmintinę išpūdį vietos lietuviškoje visuomenėje. Jis sutraukė daug Kudirkos gerbėjų, kurie savo atsilankymu ir pavyzdinga laikysena iš širdies pagerbė Didįjį Lietuvį, atkakliausią kovotoją dėl Lietuvos laisvės jo 100-tojo gimtadienio proga.

Minėjimą trumpa kalba atidarė apylinkės pirm. K. Bartys. Aš. Merkeliui negalint atvykti, jo paruoštą paskaitą perskaitė B. Vyliaudas.

Labai išpūdingai Kudirkos publicistinius kūrinius perskaitė pedagogas Vacl. Čižiūnas. Irena Stankūnaitė specialiai minėjimui paruošė 3 Kudirkos kompozicijas pianinui ir jas labai gražiai išpildė, o Irena

Veblaitienė padeklamavo du garsius ir aktualius Kudirkos eilėraščius: "Maniesiems" ir "Ne tas yra didis".

Labai puikų įnašą į minėjimą padarė New Yorko Skautų Oktetas su skambia lietuviška daina, kuri viena buvo specialiai paruošta šiam minėjimui, būtent V. Kudirkos "Kur upelis teka". Oktetui vadovavo muz. Liuberskis.

Minėjimas baigtas Lietuvos Himnu. Šiam minėjimui dr. V. Kudirkos portretą puikiai nupiešė Adele Dapkienė. V.

J. Markiewicz

AND SONS, INC.

Laidotuvių Direktoriatas
15 TRUMBULL STREET
NEW HAVEN, CONN.
Telefonas: LOcust 2-9229

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257Vytautas Meškauskas
Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Ill.
Tel. Pioneer 9-2588Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

DABAR

(ATKELTA IŠ I PSL.)

nedalyvavo, nes nebuvo pakviestas... Taip pat nebuvo pakviestas ir egziliškas Lenkijos pasiuntinys.

Tai ir viskas, kas buvo galima išskaityti tam diplomatinio protokolo žargone, būtent:

Jeigu suverenai, kuriam tu akredituotas, nebekviečia tavęs į tą ar kitą priėmimą, tai tam ir esi diplomatas, kad pasidarytum logišką išvadą...

Prieš Kalėdas Amerika paleido naują žemės palydovą -- didelį, kaip šimtamečio ūkininko kluonas...

Atlas, kuris gruodžio 18 d. Floridos danguje dingo mokslininkams iš akių ir dėl kurio paslapties iki paskutinės minutės buvo sugėbta išlaikyti liežuvis už dantų, yra 85 pėdų ilgio ir 8,800 svarų.

Skriedamas aplink žemę 17.000 mylių į valandą greičiu, tas raketinis sviedinys turįs visas erdvei tirti priemones. Pavyzdžiui, jis galėjo grąžinti iš anksto įrengtus Eisenhowerio švenčių linkėjimus -- "tarka geros valios žmonėms pasauly..."

Tai reiškia, kad jau ne toli tas laikas, kada žmogus, skriedamas aplink žemę (nelyginant sparva aplink žyllojančią karvę) galės kalbėtis su jos gyventojais.

Kai viename, neseniai įvykusiame susisirinkime buvo džiaugiamasi gruodžio 17 perversmo pasisekimu, tai mūsų bendradarbis Jonas Valaitis, neiškentęs, sušuko:

"Panaudokime to taip gerai pavykusio perversmo planą rusams iš Lietuvos išvaryti." Šienas, ar žinai, tie valdžios perversmai, nors lietuviai, atrodo, visada juos mėgdavo.

Tik prisiminkime Lietuvos kunigaikštystės perversmus, kurių, kaip ir pačių kunigaikštelių, būta kaip šieno...

Ir vis dėlto, atsiminimui, aš norėčiau turėti sau tą šieno, kuriuo prisidengę Kęstučio sąmokslininkai važiuavo į Vilnių nuverstį Jaunučio valdžią...

Aš norėčiau turėti tą peilį, kuriuo kunigaikštis Daumantas, keršydamas už žmonos pavogimą, nudūrė pirmąjį Lietuvos karalių Mindaugą...

Tai vis "...atsitikimai, gyvi kitados", anot Malronio.

Baltrušaičio ir
Milašiaus sukaktys

Ši mėnesį (1959 m. sausio 3 d.) sukanka 15 metų, kai Paryžiuje mirė Jurgis Baltrušaitis, poetas, buvęs Lietuvos pasiuntinys Maskvoje.

Jurgis Baltrušaitis

Taip pat primintina, kad po poros mėnesių (kovo 2 d.) bus 20 metų, kai tame pačiame Paryžiuje mirė poetas O. V. de L. Milosz-Milašius, pirmasis Lietuvos pasiuntinys Prancūzijai.

Abu šie du naujai atgimusių ir savo valstybę iš nieko atkūrusios tautos sūnūs buvo Europos masto rašytojai. Baltrušaitis rašė rusiškai, Milašius prancūziškai, bet abu jie, iki paskutinės savo gyvenimo valandos buvo ištikimi motinai Lietuvai.

Dabartinis Lietuvos atstovas Paryžiuje, dr. S. Bačkis, šiuo reikalu kreipdamasis į Lietuvos Rašytojų Draugijos pirmininką, taip rašo:

"Milašiaus vardas nuolat kyla ir jis garsėja. Sukaktuvėms tinkamai paruošti šimto metų iniciatyvos su jo draugais sudaryti specialų komitetą. Radijas pažadėjęs yra jau dvi emisijas. Bus iškilmingas aktas viename teatre. Jo veiklą leidėjas išleis specialų žurnalo 'Les Lettres' numerį. Gal būtų surengsime ir iškilmingas pamaldas. Šalia to galiu pažymėti, kad keturi prancūzai ruošia apie jį tezes, arba šiaip studijas, kurios gal vienos šiemet, kitos tik po kelių metų pasirodys. Vienas amerikonas studentas gins Sorbonoje kitais metais tezę apie Milašius."

Toliau, suminėjęs dr. J. Grinių, dr. A. Slepetytę, dr. Židonytę-Vebrienę, A. Vaičiulaitį, Faustą Kiršą ir kitus, rašiusius tezes apie Milašius, "ar šiaip jį garbinę", dr. S. Bačkis sako:

"Suprantama, visos šios iškilmės susijusios su išlaidomis... Nežinau iš kur ir kaip man pavyks kreditų gauti. Prancūzai jo garbintojai sako: 'Milosz yra Jūsų Victor Hugo. Jūs viską turite padaryti tinkamai jį paminėti ir jo vardui plačiau pagarsinti...' Dar prisideda naujas motyvas -- reikia mums

smarkiai prisidėti, kad Milosz-Milašius, priėmęs prancūzų pilietybę -- netaptų vien prancūzų poetu... Tai didelis mūsų turtas, kurį turime išlaikyti."

Ar mes, nebūtinai visi su tuščiais kišenais būdami, sugebėsime padėti tam dr. Bačkio organizuojamam komitetui Paryžiuje, aš nežinau. Tuo tarpu taip pat negalėčiau pasakyti, ar Lietuvių Rašytojų Draugija "be moralinio įnašo galėtų dar materialiai prisidėti." Šios draugijos išdas tebėra tuščias, o jos nariai, nelyginant jaunikliai lizduose, jau išsižioję laukia tos 500 dolerių premijos...

Baltrušaitis su Milašium nebuvo vien poetai. Jiedu buvo ir politikai, kaip sakiau, pirmieji Lietuvos pasiuntiniai bei įgalioti ministrai Maskvoje ir Paryžiuje. (Poetai gali būti ir politikais, bet ne visi politikai gali būti poetais). Todėl manyčiau, kad jų minėjimo reikalas turėtų būti aktualus ir mūsų veiksmams, tebesaugojantiems Lietuvos nepriklausomybės laivo skeveldrų likučius abipus Atlanto.

O. V. de L. Milosz-Milašius

Tiesiogiai dr. Bačkis sako, kad "Milašiaus vardas nuolat kyla." Prancūzijoje Milašiaus kūryba dabar domimasi labiau, negu kada nors. Štai po ranka dar tik praeitų 1958 metų pabaigoje išleistas Milašiaus romanas "L'Amoureuse Initiation." To paties leidėjo, Andrė Silvaire, yra išleista vienuolika tomy Milašiaus raštų, kurių tarpe -- "Contes et Fabliaux de la Vieille Lithuanie", "Contes lithuaniens de ma Mere l'Oye-Dainos -- Les Origines de la Nation lithuanienne"...

Nelaukime, kad Baltrušaičio raštai būtų leidžiami Maskvoje, nors jo rusų kalba parašyti dalykai daugeliu atvejų yra vertingesni už Briusovo, Balmonto, Bloko ir kitų priekrevoliucinių poetų simbolistų kūrinis. Kita vertus, Baltrušaitis rašė ir lietuviškai. Ir jo lietuviškos poezijos knyga, kurią redagavo J. Aistis ir išleido kun. M. Juras Amerikoje, savo

Lietuvos Pasiuntinio sveikinimas

Lietuvos Atstovas J. Kajeckas prie lietuviškos klėtės modelio pasiuntinybės rūmuose, Washingtone.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 40-tieji metai eina į galą. Jų bėgyje įvyko visa eilė jubiliejinių kongresų, suvažiavimų, parodų bei minėjimų JAV, pradedant Vasario 16-tos ir baigiant Vinco Kudirkos minėjimas. Prisiminta: Šv. Kazimieras, Kudirka, Aušros pasirodymas, Vaižgantas, Darius ir Girėnas. Tie minėjimai buvo skaitlingi, didingi ir įspūdingi.

Suminėtoje veikloje Amerikos lietuviai daug nusipelnę. Ji vyko Lietuvos ženkle. Tomis progomis prisiminta kenčiančioji Lietuva, jos nelaimingi tautiečiai ir jų likimu sielotasi.

Toje veikloje pasidarbavo visi Lietuvos likimu susirūpinę veiksniai, visos geros valios Amerikos lietuvių srovės, organizacijos, parapijos, rašytojai, laikraštinkai, menininkai, radijo valandų vedėjai ir bendrai visi geros valios lietuviai.

Lietuvos Pasiuntinybės vardu visiems už taip šaunią iniciatyvą bei talką Lietuvai, reiškiu nuoširdžią padėką. Kenčiančioji tauta, jos sunkiausioje valandoje parodytą širdį, niekuomet neužmirš.

Švenčių proga, negalėdamas pasiūsti sveikintimus asmeniškai geraširdžiams Amerikos lietuviams, bent šiuomi juos nuoširdžiai sveikinu. Linkiu, kad Naujieji Metai jiems būtų laimingesni ir priartintų lietuvių tautai jos išsilgtąjį šviesesnį rytojū.

turiniu, yra ne silpnesnė už rusiškąsias, dar prieš pirmąjį pasaulinį karą išleistas Rusijoje knygas.

Kaip ten bebūtų, negalima pamiršti šių dviejų garbingų mūsų tautos šėvių, kurie, kaip ir mes dabar, stelojosi dėl jos ateities. Tuo labiau, kad Baltrušaitis su Milašium, tėvynės laukiami, atsiliepė patys pirmieji, o ne, kaip kiti, -- "penkiolika minučių prieš dvyliką", kada Lietuvos nepriklausomybės šėvis jau driekėsi skersai Europos kontinentą.

JUOZAS TYSLAVA

Amerikos vyriausybė, tarp-tautinis fondas ir 11 privačių Amerikos bankų Argentinai duos 329 milijonus dolerių paskolos.

Penktosios prancūzų respublikos vyriausybė nuvertino franką, o dabar planuoja pakelti mokesčius.

ŠLEIS V. JAKUBĖNO
"MANO PASAULIS"

Kompozitorius Don Gillis V. Tyslavienėi praneša, kad Vladimirui Jakubėnui, gyv. Chicagoje, išsiunčiamas formalus kontraktas jo veikalui "Mano Pasaulis" išleisti.

Kaip žinia, šis Jakubėno kūrinys solo balsams, chorui ir simfoniniam orkestrui buvo pastatytas PLB Seimo metu, New Yorke.

Kompozitorius Vl. Jakubėnas šiuo metu leidyklaui ruošia lietuviško teksto vertimą į anglų kalbą.

CLEVELAND NEWS, MONDAY, DECEMBER 1, 1958

MUSIC BEAT

Kuprevicius, Orchestra
Do Justice to Bartok

Tokiomis antraštėmis Clevelando dienraščiai, NEWS ir PLAIN DEALER, recenzavo neseniai įvykusį Clevelando Filharmonijos orkestro koncertą, kuriame pianistas Andrius Kuprevičius dalyvavo kaip solistas, skambindamas vengrų kilmės komp. Bartok Trečiajį piano koncertą. Tai buvo pirmas to veikalio pastatymas Clevelande. CLEVELAND NEWS kritikė, Ethel Boros, tarp kita ko, pastebėjo, kad "būty didelis malonumas, jei Kuprevičius šį koncertą pakartotų..."

Taip, kaip Clevelando spauda rašo apie Kuprevičių – įvertinami ne eiliniai muzikai, bet geriausiai pasaulinio mąsto virtuozai. Lietuviuose toks didelis talentas yra retenybė. Šiuo metu, atrodo, tik Kuprevičius ir dainininkas S. Baras, (praeitą vasarą laimėjęs Chicago Tribune dainininkų kontesto pirmąją vietą, dalyvaudant 72,000 miniai) yra pasiekę tikrai didelių laimėjimų amerikiečių muzikos sluogsniuose.

Andrius Kuprevičius tikrumoje seniai galėjo iškilti Amerikoje, kaip vienas iš žymesniųjų šio krašto pianistų – tuojau po savo sėkmingo debiuto Town Hall (1953 m. kovo 8 d.) Tada jį labai palankiai įvertino New Yorke spauda. Su maža finansine parama iš mūsų visuomenės, ypač iš "kultūrininkų", pasiryžusių kovoti su "nuosmikiu", Kuprevičius šiandien, be abejo, jau būtų buvęs vienas iš populiariausių solistų, gastroluojančių su Amerikos didmiesčių orkestrais.

Bet ir dabar nepervėlu atitaisyti klaidą. New Yorke lietuviai, gyvendami didžiausiam Amerikos muzikos centre, Kuprevičiui skolingi labai daug. Pradedant Naujuosius Metus, norisi palinkėti, kad bent šiais 1959 metais mes pamirštume tuos įvalius smulkius pobūvius, pobūvėlius, alučius ir t. t., kuriuose tos naujos organizacijėlės, atsiradusios su naujakuriais, gaišta brangų laiką, ir bendromis jėgomis savo dėmesį skirtume vertingesniems ir kultūringesniems darbams.

Pirmoje eilėje, Carnegie ar Town Hall salėse, Kuprevičiui turėtume surengti koncertą su vienu iš žymesniųjų New Yorke orkestrų.

● Sovietų premjero padėjėjas Mikojanas atvyksta į Washingtoną šiomis dienomis, ir čia bus apie dvi savaites. Po to, spėjama, į Washingtoną atvyks pats Chruščiovas.

● Egipto diktatorius Nasseris, matydamas grėsiantį komunizmo pavojų Vidurio Rytams pradėjo kampaniją prieš komunistus ir, atrodo, šliejasi prie Amerikos.

CLEVELAND PLAIN DEALER

Kuprevicius
Scores High
With Bartok

By BAIN MURRAY

Pianist Andrius Kuprevicius scored in a fine performance of Bartok's Third Piano Concerto at WHK Studio One yesterday afternoon, with Louis Lane conducting the Cleveland Philharmonic Orchestra.

Lithuanian-born Kuprevicius, who teaches at the Cleveland Music School Settlement, gave color and dash to Bartok's virgatosic piano writing and was well supported by Lane and the orchestra.

The mystic chorale and chirping night music of the slow movement was impressive. The strong Magyar rhythms of the finale brought brilliant playing from the soloist and vigorous declarations from the orchestra.

Asmens teisių ir laisvių, kaip jos suprantamos civilizuotame pasaulyje, okupuotos Lietuvos žmogus neturi.

Bolševikai, okupavę Lietuvą, tuojuo panaikino asmens teisių ir laisvių nuosavybę. Atėmė žemę, ūkio padargus ir gyvulius iš smulkų ir vidutinių ūkininkų, kurie sudarė apie 77% visų Lietuvos gyventojų, be jokio atlyginimo. Suvarė ūkininkus į kolchozus ir sovchozus, kur jų gyvenimo sąlygos pasidarė ne geresnės kaip kad yra buvusios feodalinės vergijos metu. Nusavino privatinę pramonę ir prekybos įmones, bankus kartu su privačių žmonių santaupomis, vertybės popieriais ir brangenybėmis, viešbučius, susisiekimo priemones. Areštavo ir ištrėmė daug buvusių privatinės nuosavybės savininkų, kaip vadinamųjų "liaudies priešų".

Neaplenkė nė amatininkų. Jų įrankius ir medžiagos atsargas atėmė, o juos pačius suvarė į vadinamąsias arteles.

Gyventojų pasipriešinimą sovietinis okupantas sutriuškino terotu, areštais, kalėjimu, nužudymais ir žudymais. Kratas atsėdūrė Sovietų Sąjungos slapstosios policijos agentų, daugiausia atsėdūrė iš Rusijos, rankose.

Noriu pacituoti Serovo instrukcijos tą dalį, kuri aiškiai pavaizduoja sovietinės slapstosios policijos sauvaišę galią. Pagal šią instrukciją praktiškai visi Lietuvos gyventojai patenka į vieną ar kitą "kriminalistų" kategoriją ir gali būti, policijos agentų laisva nuožūra, areštuojami, ištrėmiami ar visiškai sunaikinami. Cituojų:

"Įsgraiž turi būti įrašyti visi žmonės, kurie dėl savo socialinės ar politinės praeities, dėl nacionalistinės-kovininčių pažiūrų, dėl religijos, dėl moralinio ar politinio nepatikimumo yra priešiški socialistinei santvarkai ir dėl to gali būti svetimų valstybių žvalgybos ir kontra-revoliucinių centrų panaudoti anti-sovietiniams tikslams.

"Tokie gaivalai yra:

(a) Visi buvę nariai anti-sovietinių politinių partijų, organizacijų ir grupių: trockistai, dešnieji, socialistai - revoliucionieriai, menševikai, socialdemokratų, anarchistai ir kiti;

(b) Visi buvę nariai nacionalistinių kovininčių ir anti-sovietinių partijų, organizacijų ir grupių, kaip nacionalistai, jaunsilektuviai, valdemarininkai, tautininkai, krikščionys - demokratų, nacionalistinės - teroristinės organizacijos (Geležinio Vilko) nariai, studentų korporacijų aktyvieji nariai, kaulių sąjungos aktyvieji nariai, katalikų teroristinės organizacijos (Baltojo Žirgo) nariai;

(c) Buvę žandarai, policininkai, buvę politinės ir kriminalinės policijos bei kalėjimo administracijos tarnautojai;

(d) Buvę caro Petliūros ir kitų armijų karininkai;

(e) Lietuvos ir Lenkijos kariuomenės buvę karininkai ir karinių teismų nariai;

(f) Buvę politiniai banditai, baltagvardiečiai ir kitų armijų nariai;

(g) Amenys, išmesti iš komunistų partijos ir komsomolo už antipartinę veiklą;

(h) Visi dezertyjai, politiniai emigrantai, re-emigrantai, repatriantai ir kontrabandininkai;

(i) Visi kiti valstybių piliečiai, užsienio firmų atstovai, kiti valstybių tarnautojai, buvę kiti valstybių piliečiai, buvę kiti valstybių pasiuntinybių, firmų tarnautojai;

(j) Asmens, palaikę ryšį ir susirašinėję su užsieniu, su svetimomis pasiuntinybėmis ir konsulatais esperantininkai ir filateljininkai;

(k) Buvę valdininkai, pradedant nuo referento;

(l) Buvę Raudonojo Kryžiaus ir lenkų pabėgėlių įstaigų bendradarbiai;

(m) Religininkai (kunigai, pastorai), sektantai ir aktyvūs religinių bendruomenių nariai;

(n) Buvę bajorai, stambūs žemvaldžiai, pirkliai, bankininkai, verslininkai (kurie naudojo samdomu darbu), įmonių, viešbučių ir restoranų savininkai".

Kategorijų skalė taip plati, o "nusikaltymo" sąvoka taip lanksti, kad praktiškai kiekvienas žmogus yra atiduodamas į visagalinčios sovietų slapstosios policijos rankas ir gali būti areštuotas, ištrėmtas ar sunaikintas be jokios kaltės ir be jokio teismo sprendimo, jei tatau tik atrodo tikslinga, vykdat Maskvos planus okupuotoje Lietuvoje.

(NUKELTA (14 PSL.))

PIANISTAS ANDRIUS KUPREVIČIUS

Apie V. Maželio nuotraukų parodą

Apie mūsų bendradarbio V. Maželio nuotraukų parodą Chicagoje labai palankų straipsnį išidėjo Draugas. Tarp kita ko pažymėta, kad Maželis "net buvo pakviestas Toscaninio orkestro fotografu". Girdi, "kai tas pirmaujantis orkestras važiuo su gastrolėmis į Japoniją, reklamai buvo panaudotos Vyt. Maželio nuotraukos."

Tai tiesa, tuo metu buvusi Symphony of the Air orkestro

rafinės vedėja V. Tysliavienė pakvietė V. Maželį tam darbui, ir jis jį atliko be priekaištų. Tas orkestras savo reklamai tebenaudoja V. Maželio nuotraukas.

Apie V. Maželio nuotraukų parodą palankiai rašė ir Naujienos. Laidkrastis sako, kad "Maželis yra ne tik fotografas, bet ir menininkas".

DEIMANTINIUI
Jubiliejui ruošiantis

Po dviejų metų – 1961 m. vasario 5 d. – Vienybė minės savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. Ši nepaprasta laikraščio sukaktis bus paminėta plačios muzikinės skalės koncertu, kuris įvyks CARNEGIE HALL, New Yorke.

Vienybė yra vienintelis lietuviškas laikraštis pasaulyje, kuris be pertraukos bus ėjęs 75 metus... Tai įvykis, kuriam jau dabar ruošiamasi, organizuojant VIENYBĖS DEIMANTINIO JUBILIEJAUS KOMITETĄ su plačia tautos programa: 1. Vienybės tiražui pakelti, 2. naujoms papildomoms ofsetinėms mašinoms įsigyti ir 3. laikraščio puslapių skaičiui padidinti.

Šiems trims Vienybės darbo programoms punktam įgyvendinti, reikalinga visų skaitytojų talka.

Solistas Stasys Baras, perėitais metais Chicago Tribune dainininkų festivalyje, prieš 72,000 žmonių minią laimėjęs pirmą vietą.

VIENYBĖS KONCERTAS

Didžiojo New Yorko ir apylinkės lietuviai, Vienybės skaitytojai ir jų draugai, nuolankiai kviečiami atsilankyti į Vienybės koncertą, kuris įvyks – sekmadienį, vasario 1 d. 4 v. p. p. Webster Hall, Vienuoliktoji gatvė ir Trečioji Ave. New Yorke.

Koncerto programoje – tenoras STASYŠ BARAS, sopranas MONIKA KRIPKAUSKIENĖ, muzikas ALEKSANDRAS KUČIŪNAS, mezzo sopranas ALDONA STEMPUŽIENĖ ir kiti.

Šokiams gros J. THOMAS ORKESTRAS

Solistė Aldona Stempužienė iš Clevelando, koncertavusi Sietuose ir Pietų Amerikoje, pirmą kartą dainuos Vienybės koncerte.

Solistė Monika Kripkauskienė, chigagietė, užpėnai dainavusi Vienybės koncerte ir žavėjusi publiką, pasirodys su nauju repertuaru.

PRAEITŲ METŲ VIENYBĖS KONCERTO PUBLIKA...

Aleksandras Kučiūnas, žymus dirigentas, Chicago Lyric Operos narys, Vienybės koncerto programoje dalyvauja pirmą kartą. Jis akompanuos visiems solistams.

VIENO ŽMOGAUS TEATRAS

(LAISKAS IŠ DETROITO)

Amerikos lietuvių gyvenime buvo toks laikas, kad kiekviena didesnė kolonija turėjo savo teatrą, savo scenos mėgėjų būrelius. Tai buvo kultūriniai židinėliai, kurie kėlė mūsų tautiečių tarpe lietuviškumo dvasią. Ilgainiui jie pradėjo mažėti, nykti. Atsiritus naujai išsivijos bangai, lietuviškos kolonijos vėl atgijo; atsirado vėl scenos mėgėjų grupės, kai kur net pav., Chicagoj buvo savo laiku 3 teatralų grupės, iš kurių net du profesionalų. Bet, bėgant metams ir mums amerikonejant, tos teatrinės grupės dėl įvairių priežasčių smė likviduotis. Profesionalai irgi išsibarstė. Teatro nepavyko sukurti. Vėl lietuviška šelviija paliko savo kultūrinį teatrinį gyvenimą ant scenos mylėtojų pečių, kuriems vadovauja profesionalai ir net yra talkinami profesionalinių jėgų, kaip pav., Bostono Dramos Sambūris.

Koncertai jau pabodo, o be to brangiai rengėjams atseina pasikviesti kelis geresnius mūsų solistus. Reik pripažinti, kad kai kurie koncertai yra aukšto meninio lygio, kaip Margučio, Vienybės ir kt., bet tai galima padaryti Chicagoje ar New Yorke, kur yra daug publikos. Bet tai yra metiniai bengaliskos ugnelės blykstelėjimai. Ką gi turi daryti mažesnės kolonijos? Ar jiems nereikia koncertų ar kokių kito meniško parengimo? Gerai jei kolonija turi savo scenos mylėtojų būrelį, bet jeigu net ir jo nėra. Tiesa, kai kurie teatriniai būreliai mėgina gastroluoti po artimesnius miestus ir savojoje kolonijoje per metus duoda kelis spektaklius. Tai daug vargo ir pasišventimo reikalaujant pasirodymai, kurie suteikia keletą valandų džiaugsmo mėgstančiam vaidinimui.

Ir šių faktų eigoje matome naują dalyką. Į lietuvišką publiką išsina vieno žmogaus teatras — Vitalis Žukauskas. Tai asmenybė aplankiusi mūsų didžiąsias kolonijas nuo New Yorko iki Los Angeles ir nuo Toronto iki Baltimorės. Bėjo vienas — vieno žmogaus teatro pavidalu. Tai naujas ne tik mūsų išsivijos, bet ir teatrinės istorijos įvykis. Tokio žanro mes nepažinome. Naujas žanras, naujas bandymas ir reikia pripažinti sėkmingas daugeliu atveju: labai jūdrus transportacijos atžvilgiu, nesuristas nei su dekoracijom, nei didele butafortija ir ypač rengėjams priimtinas bei patogus: vienas žmogus užpildo visą vakarą duodamas humoristinių rečitalių. Šiandien humoras mums visiems yra reikalingas po visoklausių kasdieninių rūpesčių, darbų ir mokėjimų.

Neperseniausiai teko stebėti Vitalio Žukausko humoristinių rečitalių — vieno žmogaus teatro — vakarą Detroite, surengtą Radio valandėlės. Na ir kas? Dvi val. ir 20 min. kurias užėmė vienas aktorius — praejo nepaprastai greit ir maloniai. Turiu prisipažinti, kad eidamas

į vakarą buvau gana skeptiškai nusiteikęs ir tik savotiško įdomumo vedinas, ką padarys vienas žmogus, nuėjau. Eju nusiteikęs nesijuokti, bet neišlalkiau. Juoklaus ir nuosirdžiai juoklaus pats iš savęs, iš mūsų bendrų reikalų, iš mūsų gyvenimo.

Vieno žmogaus teatras įsamenintas mūsų humoristo Vitalio yra didelis naujoviškumas ir kartu mūsų gyvenimo kreivas veidrodys. Jame pamatome save ir iš savęs pasijuokiam. Pasijuokiam matydami kitą asmenį, rodantį mus pačius, bet tuo pačiu nematydami savęs, bet savo antrąjį "aš", kuris vistiek yra juokingas. Juokingas todėl, kad jis be kaukės ir įsamenintas kiltamė. O tas kitas — tai Vitalis Žukauskas, iš kurio juokiamės. Čia ir atsiranda humoras: juoktis iš ydų, iš kasdienio gyvenimo pilkumo ir net iš savęs ir būti neužgautam savos ambicijos. Pasijuokti iš kito lengva, bet pasijuokti iš savęs, reikia drąsos.

Mūsųose humoristinis žanras yra vystimosi stadijoje, kai tuo tarpu kitos tautos yra toli pažengusios šioje srityje. Turime keletą humoristų, bet jų labai nedaug. Jie daugiau reiškiasi literatūroje, o ne vaidyboje. Humoristai mūsųose nėra laiku mi dideliais menininkais ir neašku kodėl? Juk humoristinis žanras yra vienas iš sunkiausių vaidybinio meno šakų. Pav., amerikiečiai savo humoristus vertina labai aukštai, o ir kitos Vakarų Europos tautos didžiuojasi savais humoristais.

Ką gi matėme per šį rečitalį? Buvo patiekta keletas eilėraščių atmlėtų stiproka doze humoro. Vienas buvo paskaitytas grynai patriotinio turinio.

Feljetonas aktualia tema. Dėl išpildymo reikia prikišti prie aktoriaus, kad buvo skaitoma ne iš atminties, o iš knygos ir lapukų. Tas turėjo įtakos ir patį perdavimą ir nebuvo reikiamo laisvumo, kuris yra būtinas šiame teatre. Sekusios improvizacijos — operos "Fausto", lietuviško pikniko, veikiančių posėdžio ar politinės parodijos sukėlė daug skanaus juoko. Nepaprastai vykusį "DP istorija" 3-se veiksniuose, kur matėme save pirmomis dienomis Amerikoje ir po kelių metų sponsorijų savo bute ir 1972 metais atostogaujantį dypuką Lietuvoj, buvo parodyta ilgom katutėm. Aktoriaus buvo vykusiai pagauti tiek mūsų pačių, tiek sponsorijų charakteriai. Gražiai atvaizdavo naujas madas ir tėvo vargus, kurio vaikuis eina šestadienišn mokyklon ir mokosi lietuviškai skaityti. Vakaras buvo patvaifrintas keliomis dainomis, kurios buvo, kandžios ir aktualios.

Savo teatre aktorius charakteriams pavaizduoti naudoja padedamas priemones, kaip parikus, akinius, keičia aprangą. Tai geros priemonės būti nenubodžiam ir įvairiam. Dekoracijos šiame teatre yra nusakomos ir publikos yra išvaizduojamos. Tokiu būdu publika darosi savotiška veikėja — aktyviai dalyvauja su savo vaizduote spektaklyje.

Vaidyba ir improvizacija aktoriaus yra gerai apvaldyta ir režisūriniai kiekvienas dalykas apgalvotas ir, matyt, išstudijuotas. Judesiuose yra didelis laisvumas, kuris įgalina pavaizduoti žmogaus charakteringuosius bruožus.

Naujo teatro iniciatorių humoristą Vitalį Žukauską tenka pasveikinti ir palinkėti sėkmės

Aktorius Vitalis Žukauskas, arba "vieno asmens teatras" užpėreitų metų Vienybės koncerto programoje.

kūryboje, nes, kaip atrodė, visi improvizaciniai vaizdėliai yra jo paties kurti. Jis yra ne tik aktorius, bet ir režisierius bei dramaturgas savo paties teatro. Tą teatrą verta pamatyti visoms kolonijoms. Rengėjams toks vieno žmogaus teatras yra patogus pakviesti, nes yra lankstus ir, kaip teko pastebėti keliauja lėktuvais ir vienu savaitgalium aplankyti dvi kolonijas. St.D.

* Tarp sovietų Rusijos ir Amerikos susitarta pasikeisti parodomis: ateinančią vasarą New Yorko Coliseum bus išstatyta sputnikų modeliai, o Maskvos Sokolniko parke — Amerikos automobiliai.

* Kairo muziejuje dingo 10 neįkainuojamos vertės senovės Egipto auksinių monetų, kaltų ir vartotų prieš 4,000 metų.

Istorinė apysaka

P. Tarasenska

ILGAI DRAUGE SU KITAIŠ KOVOJAU

Atėjo sunkūs laikai. Kraugeriai kryžiuočiai, nelaimingųjų prūsų žemes užvaldę, ėmė pulti lietuvius, norėdami juos pavergti. Atkakliai kovojo, gindami savo laisvę, mūsų žmonės, daug pilių ir pilaičių jie įsirengė. Vieną tokią pilį, stiprią, Žemaičių krašto pasienyje tavo senelis bajoras Skomantas pastatė. Nuo to karto ji Skomantais ir vadinama. Ne kartą kryžiuočiai atvirai ir slapta pilį puolė, bet vis buvo atremti. Narsiai gynė ją ir tavo tėvelis. Bet kartą, kai buvo sudaryta taika, kryžiuočiai, klasingai iš pasalų užpuolę, nužudė tavo tėvelį.

— Kaip kilnūs riteriai kryžiuočiai, kurie visuomet giriasi, kad duoto žodžio šventai laikosi, galėjo savo pažado neištesėti? — subruzdavo Alpas.

— Taip, tikrai, klasta kryžiuočiai tavo tėvą, bajorą Giniotį, nužudė. Bet ir tai nepadėjo jiems nei pilies nei Žemaičių krašto užvaldyti. Į tėvo vietą tavo motina stoji ir pradėjo Skomantų pilį valdyti, kol tu užaugsi. Pats dar mažas tada buvai, todėl nieko ir neatmeni. Laimingas motinos globoje augai ir pratinaisi ginklą valdyti. Ir štai kartą prieš dešimt metų, vėlyvą rudens naktį, pro pasienio sargybas prasiveržė, kryžiuočiai užpuolė Skomantus. Narsiai gynė pilies kariai ir visi, kas tik joje buvo. Narsiai pilį gynė ir tavo motina drauge su kitomis moterimis. Nelygi

buvo kova — nugalėjo kryžiuočiai. Pilį paėmę, sudegino, visus, kas buvo likę gyvi, išžudė.

— Kaip? Ir mano motutę kryžiuočiai nužudė? — degdamas pykčiu, sušuko Alpas.

— Taip, ir ją... o tavo mažą, iš auklės rankų išplėšę, su savim išsivežė, klusniu vergu išaugino!

— Ar tikrai, mielas seneli, viskas taip buvo, kaip pasakoji? — vis dar ne visai tikėdamas Žaltinio žodžiais, paklausė Alpas.

— Viskas, ką čia tau, mano jaunuoli, pasakojau — tikra tiesa. Visa tai ir aš pats pergyvenau. Ne visuomet gi buvau toks bejėgis senis, ne visuomet burtininku Žaltiniu mane vadino. Kadais ir aš buvau jaunas ir narsus karys. Daug metų kartu su tavo seneliu kryžiuočius mušiau, tavo tėvelį narsiu kariu išauklėjau ir daug kartų drauge su juo piktą priešą atrėmiau. Tave mažą ant rankų nešiodamas tikėjausi irgi narsiu kariu išauginsias. Aš gi tavo tėvo pilyje buvau šimtininkas, anuomet Budriu vadinamas. Kartu su tavo motina tą baisiąją naktį ir dieną pilies gynimą tvarkiau. Ilgai drauge su kitais kovojoju, bet pilin įsiveržę kryžiuočiai perkirto kalavijų mano šalimą, sunkiai galvą sužeidė, ir aš, krauiais paplūdes, be sąmonės ant žemės parkritau. Kai kitą dieną atsi-

DIDYSIS VIENYBĖS ASMENYBIŲ KONTESTAS

Vieniolika labiausiai pasižymėjusių 1958 metais lietuvių

Rinkimuose dalyvauja visi Vienybės skaitytojai

Praeitais 1958 metais Vienybės skiltyse buvo minima visa eilė asmenų, pasižymėjusių įvairiose kūrybinio darbo srityse. Todėl, metams baigiantis, Vienybės redakcija kreipėsi į savo bendradarbius prašydama prisųsti vardus tų asmenų, kurie, jų nuomone, buvo ryškiausi savo veikloje. Anketoje, be to, buvo pažymėta, kad Vienybės skaitytojai bus kviečiami išrinkti vienuolika išryškusiųjų.

Ne visi bendradarbiai atsiliepė, bet atsiliepusieji prisuntė pakankamai kandidatų, kurių sąrašas, beigi, dar gali būti papildytas. Visi Vienybės skaitytojai kviečiami dalyvauti šiuose rinkimuose, kurie vyks visą šį sausio mėnesį. Apačioje dėdama kuponą prašoma išsikirti ir su pažymėtais kandidatų vardais gražinti Vienybės redakcijai. Balsavimas anoniminis. Vienybės redakcijos nariai konteste nedalyvauja. Rinkimų duomenys, bendradarbių komisijai patikrinus balsus, bus paskelbti vasario 1 d., Vienybės koncerte, Webster Hall, New Yorke.

1. ARCHITEKTŪROJE

St. Kudokas
Jonas Mulokas
A. Novickis
J. Okūnis
Vl. Švėpas

2. DAILĖJE

A. Dargis
A. Galdikas
J. V. Jonynas
Pranas Lapė
P. Puzinas
R. Viesulas
K. Zoromskas

3. DAINAVIME

S. Baras-Baranauskas
Pr. Bičkienė
Al. Brazis
M. Kriškauskienė
J. Liustikaitė
A. Stempuzienė

4. LITERATŪROJE

J. Aistis
Vyta. Alantas
M. Katliškis
Alg. Landsbergis
K. Ostrauskas
A. Škėma
E. Tulauskaitė
S. Zobarskas

5. MUZIKOJE

B. Budriūnas
Ch. Daubaras
J. Gaidelis
V. Jakubėnas
J. Kačinskis
A. Kučionas
A. Kuprevičius
V. Marijošius
A. Mikulskis
J. Rajauskaitė
Alice Stephens
K. Steponavičius
J. Žilvičius

6. SKAUTIJOJE

D. Audėnaitė
A. Banevičius
A. Bobelis
V. Bražėnas
L. Ceptienė
Stasys Kairys
R. Kezys
A. Noakaitė

7. SKULPTŪROJE

Mella Balkus
Vyta. Kašuba
Al. Marčiulionis
V. Raulinaitis
P. Vaškys

8. SPAUDOJE

J. Antanaitis
St. Butkus
E. Čekienė
M. Gimbutienė
A. Gustaitis
St. Kairys
S. Narkėliūnaitė
J. Prunskis
B. Ralla
V. Rastenis
A. J. Ružancovas
T. Žilraitis

9. SPORTE

S. Arūnas
A. Daukša
K. Budreckas
A. Endriukaitis
V. Laurinavičius

A. Mileris

A. Salpukas

10. VAIDYBOJE

Rūta Lee Kilmonytė
Z. Arlauskaitė-Mikšienė
I. Tvirbutas
G. Velička
V. Zukauskas

11. VISUOMENĖJE

Vyta. Abraitis
Prel. J. Balkūnas
E. Bartkus
S. Barzdukas
L. Bieliukienė
Dr. St. Biežis
J. Bilėnas
T. Blinstrubas
Al. Čaplėkas
C. S. Cheleden

Ona Cheleden

VI. Dilis

J. Ginkus

W. F. Laukaitis

K. Mariūnas

J. Maurukas

Alg. Nasvytis

Dr. E. Noakas

A. Rudis

V. Sidzikauskas

J. Šlepetyš

A. S. Trečiokas

L. Valiukas

Dr. J. K. Valiūnas

P. J. Žilrys

Kaune mirė dr. Juozas Nemeikša

Praeitų metų gruodžio 12 d. Kaune mirė gydytojas Juozas Nemeikša, ruošiantis minėti jo 70 metų gimimo sukaktį. Mirė staiga nuo širdies infarkto. Gimė Šiauliuose, medicinos mokslus ėjo Maskvos universitete.

Dr. Juozas Nemeikša antros rusų bolševikų okupacijos metu buvo Kauno medicinos instituto akių ligų katedros lektorius ar docentas. Nepriklausomybės laikais jis specializavosi akių ligose pas prof. Petrą Avižonį, kelis metus dirbo akių ligų klinikoje asistentu, Tarnavo karo gydytoju Lietuvos kariuomenėje, kelis metus buvo Aklųjų Instituto gydytojas.

Savo laiku velionis dalyvavo spaudoje, rašė beletristinius kūrinius, bendradarbiavo medicinos spaudoje gydytojų žurnale Medicina.

Dr. J. Nemeikša buvo kuklaus, draugiško būdo žmogus. Mėgo vaidinimus ir teatrą. Buvo vegetaras. Liko sesuo Marija Nemeikšaitė, žinoma visuomeninkė, priešmokyklinio amžiaus vaikų pedagogė, vaikų literatūros kūrėja ir žurnalo Motina ir Vaikas redaktorė.

Velionio šviesi asmenybė ir gražūs darbai ilgai liks atmintyje jo draugų ir pažįstamų.

DR. V. TERCIJONAS

SKAUTAI

Worcesterio skautų tuntas iškilmingoje sueigoje paminėjo Lietuvos skautijos 40 metų sukaktį. Žodį davė kand. J. Sermuldinis, S. Dėdinas ir R. Stanelis. Po sueigos buvo laužas.

Per keletą metų savo menine veikla gražiai reikšiasi New Yorko skautų vyčių oktetas ir Worcesterio skautų tautinių šokių grupė. Už puoselėjimą lietuviškos dainos ir tautinio šokio Atlantorajono vadėiva A. Banevičius savo aplinkraštėje rajono vienetai išreiškė padėką šių dviejų meninių kolektyvų vadovams ir nariams.

Detroito skautų ir skaučių tuntas ir Akademinių Skautų Sąjūdžio sk. Jubiliejinę Sueigą Lietuvos Skautų 8-gos 40 m. sukaktį atšvęsti laukia sausio 18 d. buvusioje lietuvių svetainėje.

VIENYBĖS ASMENYBIŲ KONTESTO KUPONAS

1. Architektūroje .....
2. Dailėje .....
3. Dainavime .....
4. Literatūroje .....
5. Muzikoje .....
6. Skautijoje .....
7. Skulptūroje .....
8. Spaudoje .....
9. Sporte .....
10. Vaidyboje .....
11. Visuomenėje .....

Kuponas su kandidatų vardais turi būti gražintas iki sausio 31 d. šiuo adresu: VIENYBĖ, 192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.

gavau, tai iš pilies ir jos gynėjų tik berūkstą griuvėsiai ir krūvos lavonų buvo likę.

— Vos kojas pavilkdamas vaikščiojau aš po pilies griuvėsius ir gyvo žmogaus ieškojau. Bet nė vienas iš gulinčių lavonų nesujudėjo, į mano šauksmą neatsakė. Jau norėjau pilį palikti, bet staiga išgirdau tylių moters balsą. Tai dejavo vos gyva, sunkiai sužeista senoji tavo auklė. Sutelkusi paskutines savo jėgas, ji man pasakė, kad pats likai gyvas ir esi kryžiuočių paimtas į nelaisvę. „Gelbėk Alpa, Budry, iš kraugerių rankų!“ — tarė man senutė ir mirė.

— O, aš vargšas! Kodėl tada kartu su visais pilyje nežuvau? Nebūtų kryžiuočiai manęs vergu pavertę! — su ašaromis akyse krintosi Alpas.

— Nori žinot, kodėl kryžiuočiai paties vietoje neužudė? Todėl, kad galėtų po kiek metų didžiulis, jog kilmingas lietuvis apkrikštytas, jų išauklėtas klusniu vergu ir tapęs savo tautos išdaviku!

— Niekuomet savo tautos išdaviku nebūsiu! — tvirtai pareiškė Alpas.

— Tų žodžių iš tavęs, mano sūnau, ir laukiau. Neapsirikau, kad, sužinojęs, jog esi gyvas, į ilgą kelionę tavęs ieškoti po kryžiuočių piliis išsirengiau. Buvau Ragainėje, Tilžėje, šrutyje, Karaliaučiuje; buvau ir kitose pilyse, kur tik girdėjau, kad lietuvių belaisvių esama. Jau tretį metal, kaip aš čia prie Marienburgo pilies gyvenau. Kaip ir kitur, taip ir čia apie tave daug teiravausi, bet niekas nieko apie Skomantų Alpa pasakyti negalėjo. Laimė, kad tave sužeistą iankydamas iš rando kairiajam petyje pažinau. Seniai aš tavęs, mano vaikeli, laukiu. Žinodamas, kad didžiojo magistro žirgu jodinėjai, tikėjaisi kur nors

girioje sutikti. Į miestą ir pilį nueiti negaliu: kryžiuočiai pasmerkė mane gyvą sudeginti.

— Žinau net ir už ką, brangus seneli!

— Ir tu jau žinai? — su šypsena paklausė Zaltinis Budrys. O iš ko apie tai sužinojai?

— Senas kryžiuočių tarnas Antanas man pasakė, kai jo teiravausi, kur galėčiau tavę, seneli, pamatyti. Jis liepė paties neieškoti...

— Tai kodėl ieškojai?

— Rūpėjo viską sužinoti apie savo praeitį. Jaučiau, kad tik tu gali man apie ją pasakoti. Gudrūs kryžiuočiai, norėjo jie iš manęs klusnų vergą išauginti. Bet dabar tas jiems nepavyks... Bėkim, seneli, į Lietuvą. Žirgų aš parūpinsiu.

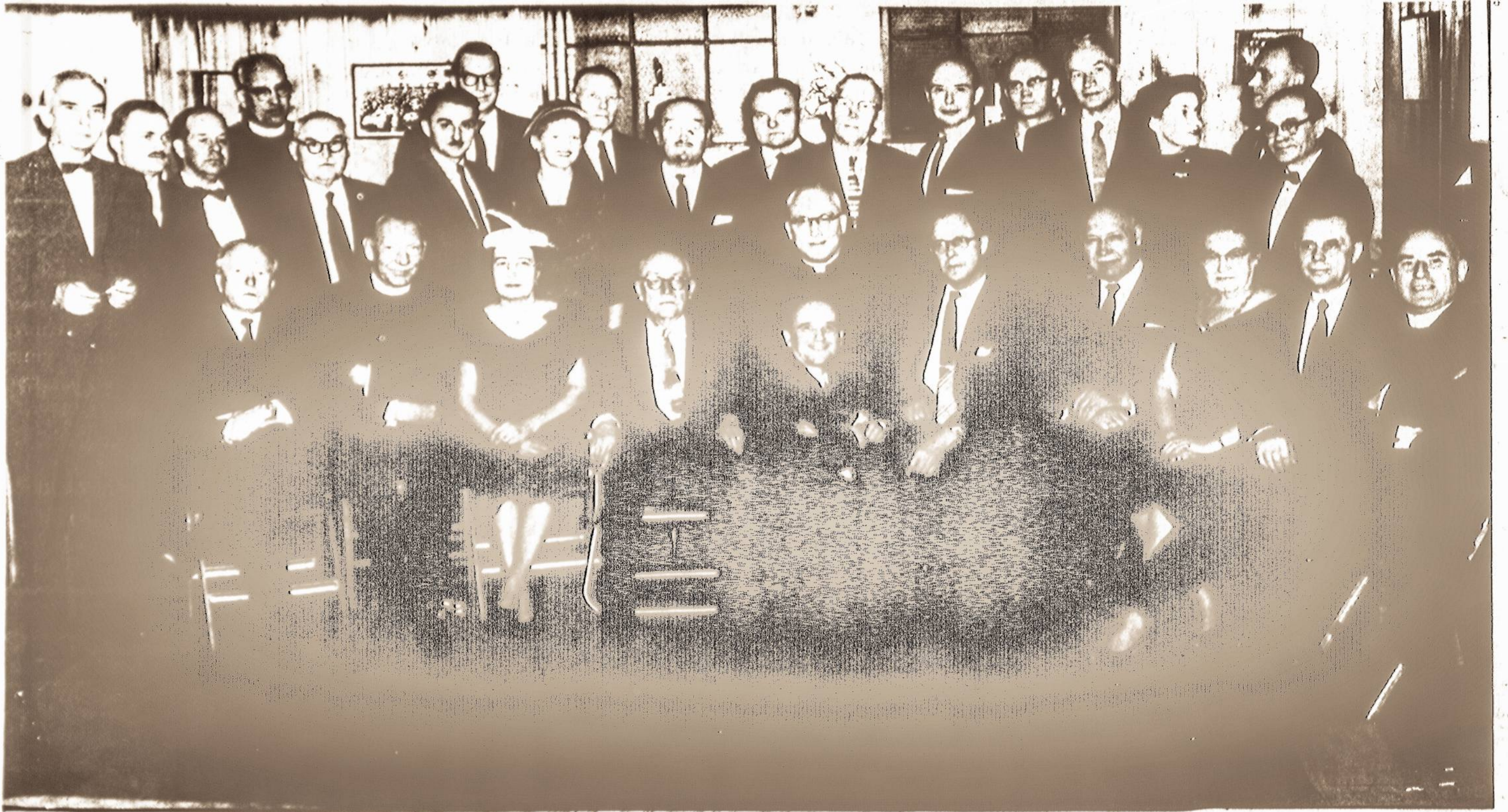
— Teisingai kalbi, brangus Alpai. Grįšime į Lietuvą! Tačiau kol kas neskubėk, reikia būti labai atsargiam. Pats žinai, kaip griežtai saugo kryžiuočiai savo vergus pilyje. O juk ties Prūsų žemės siena ir ant kelių — sargybos. Sunki bausmė laukia sugautų pabėgėlių. Tamsūs mūriniai kryžiuočių požemių tokių nelaimingųjų kalinių grūste prigrūsti. Būk kantrus, mano mielas Alpai, ir toliau dėkis ištikimai tarnaujantis kryžiuočiams. Netrukus ateis laikas į laisvę išskristi! Tik nieku jiems neišiduok.

— Bet ir tavęs, brangus seneli, aš čia nepaliksiu. Drauge į tėvynę keliausimė.

— Ne, mano mielas Alpai! Nors ir suradau tave, nors ir atgaivinau tavę lietuvių širdį, bet kol kas drauge į Lietuvą keliauti negalėsiu. Čia, Gyvatynėje, gyvendamas aš tėvynei tarnauju, kryžiuočių sumanymus ir pasirengimus seku, į Lietuvą pranešu.

(Bus daugiau)

Vytautas Mažeis

FOTOGRAFAS - PORTRETISTAS

422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas HY 7-4677

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui reikalingas bet koks - didelis ar mažas - pataisymas

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

85-42 WOODHAVEN BLVD. WOODHAVEN, N. Y.
(86th Avenue kampas, prie Jamaica Avenue)
Telefonas Virginia 6-9683

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. 700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y.
MAin 4-6400 VALley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

Joseph Andrusis Insurance

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders).

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 7-4477

Kasdien 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniais 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

SUSITIKIMAS SU VAIZGANTU

(Tęsinys)

Buvo puiki diena. Dar ir dabar aiškiai matau saulutės nušviestą taką nuo šventovės pakalnėn bėgant, apaugusį akacijomis ir gėlėmis. Jis žengia. Kresnas, skarotas, žilstanciais plaukais. Gyvensnio sunku išvaizduoti. Rankos ir kojos kalba. Poelgiai nesodietiški, malonus, nemonotonus balsas, ša kyčiau aristokratiškas.

Spaudą iškovojus senų papratimu buvo dar skaitoma ir lenkiška evangelija. Tegu tik vienas dvarininkas garbingo vietoj už vartelių sedėjo. Perskaičius lenkišką evangeliją, tuojau išsinešindavo ponai. Žmonės pasilikdavo toliau klausyti lietuviškos evangelijos, pamokslu ir tik po mišparų išeidavo. Aplamai, zakristijoj ir klebonijoj viešpatavo lenkų kalba.

Per atlaidus paprastai ir ponai bei ponios klebonijoj svečiaiis būdavo. Savaiame aišku, kad "poniška" kalba tirškėjo Kalnujų klebonijoj prie stalo. Vienas kitas stiktelis ir linksma prie posėdos pasidarė. Aš nepaleidau iš akių kunigo Tumo. Pasirodo, jo būta labai santurais - pasitenkino tik vienu stikteliu! Palinksmėjus visiems, Vaizgantas lyg iš dangaus iškrito: iš karto užtraukė anų laikų labai mėglamą Baranausko dainą:

Sudiev, Lietuva,
Man linksma buvo
Gyvent tavo šalelėj.

Sirdį man skaudžia,
Skaudžia ir graudžia
Svetimojon važiuojant.

Ir visi kaip vienas traukė. Visi! Gerėjaus ir stebėjaus jo judrumu ir gudrumu visus pagauti ir pasukti kur jam miela. Kai išvažiavo į Stakius, jaučiausi praturtėjęs, lyg būtų gausiai apdovanojęs: pasiliko saulėtas atminimas.

Nors rusai trėmė Vaizgantą iš viešo gyvenimo, turėjo bastytis po užkampius, tačiau jis rado ten daug dvasinio maisto ramiuose, nepalaužtuose kaimiečiuose. Jo kūryba dvelkte dvelkia lietuvišku kaimu. Jo ir pamokslai buvo įdomūs. Išgirdęs, kad kunigas Tumas per Šiaulius keliaudamas vieną pamokslą rinkolekcijoms sakysiąs, panorau ir aš išgirsti. Na, kaip nenuieiti graži, skambi kalba, puikūs vaizdai, nenuilažyti palyginimai. Spaudos iškovojojimo laiku kaip tik visur buvo daug kalbų dėl socializmo ir tikybos. Vieni ir antri karščiausiai. Tumas patarė negrauti tikybos. Drūtai ir kaimiškai palygino tikyba su suodėmis apšepusiu katilu, iš kurio mes semiamo sau valgi ir šildomės šalia jo. Daužyti šį katilą, akmenimis laidyti nederėtų...

Turėjo taip pat gabumų politikoj bei diplomatijoj, pasižymėdavo atviru ir tauriu būdu, patrauklia ir malonia išvaizda. Kaip tokiam Vaizgantui nepatikėti! Negaliu pamiršti Petrapičio 1917 m., kai buvo tariamasi dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Matydamas, kad nepasieks vienybės savo įrodinėjimais, galu galė drįbtelėjo susijaudinęs kėdėn ašarotomis akimis...

Tėvynę Vaizgantas mylėjo be galo. Nenuostabu, kad kartą atvirai pasisakė berods savo tėvynę daugiau mylėjęs negu patį Dievą.

Dr. Jonas Remeika

VIRŠUJE: PLB Seimo Organizacinio Komiteto paskutinis susirinkimas, įvykęs praeitą šeštadienį pirmininko prelado Balkūno rezidencijoje, Maspetho. Iš kairės į dešinę: (sėdi) V. Sidzikauskas, kun. N. Pakalnis, Iz. Dilienė, I. Budreckis, V. Vaitiekūnas, prel. J. Balkūnas, dr. A. Trimakas, A. S. Trečiokas, J. Trečiokiene, J. Slepetyš, kun. J. Gurinskas. Stovi: V. Alksninis, dr. B. Nemickas, V. Barčiauskas, kun. K. Dabušis, J. Makauskis, A. Vakselis, J. Kulbokas, H. Kulber, A. Ošlapas, J. Zilevičius, K. Bartys, V. Dilis, P. Jurkus, K. Svalbonas, J. Audėnas, E. Čekienė, J. Maurukas, J. Maceika.
V. Maželio nuotrauka

SPORTAS

* Sausio 4 d. LSK futbolininkai žaidžia pirmenybių rungtynes prieš Bridgeport SC. Rungtynės įvyks lietuvių aikštėje, New Farmers Oval, 12:45 ir 2:30 valandomis. Šis bus antras komandų susitikimas šiame sezone. Pirmas rungtynes lietuviai pralaimėjo 8:2.

* Sausio 3 d. Lietuvių Atletų Klubo krepšininkai pirmenybių rungtynėse susitiks su Tramps penketuku. Rungtynės įvyks Eastern District YMCA Brooklynė.

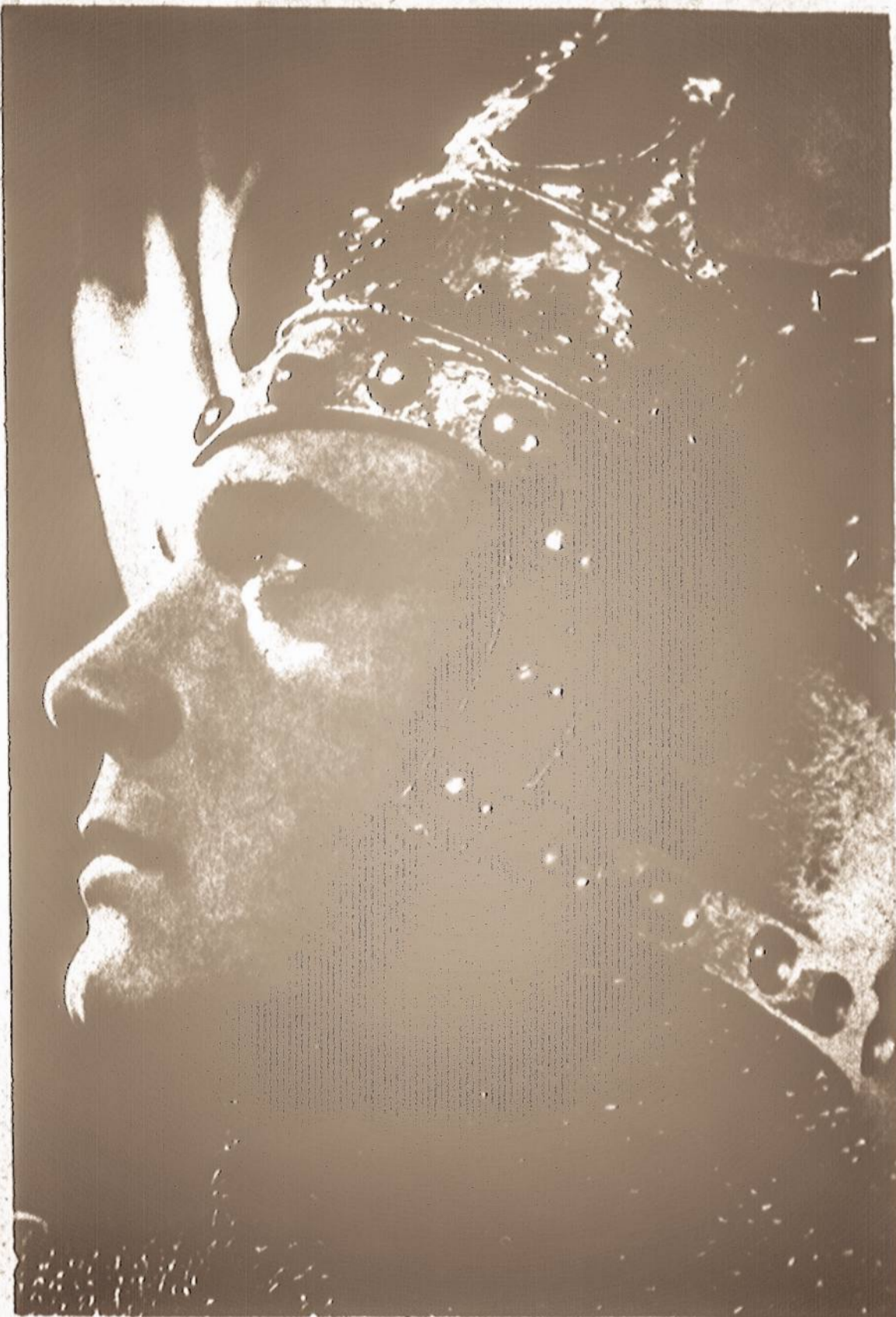
SKAUTŲ VAKARAS

Sausio 10 d., šeštadienį, 7 val. Maspetho Piliečių Klubu salėje įvyks skautų vakaras. Po programos bus šokiai grojant R. Butrimo orkestrui.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIŲ
485 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-2318

Dirbk, jei nori būti laimingas

Lietuvių kilmės aktorius Laurence Harvey, kuris šiuo metu su garsiuoju Old Vic teatru iš Londono vaidina New Yorke. Shakespearo veikale "Henry V" Laurence Harvey vaidina titulinę rolę ir visų New Yorke kritikų pripažinta, kad šio veikalo pastatymas -- pats tobuliausias.

Jeį paklaustumė išminčių, kas yra laimė, tai jis atvirai ir nuosirdžiai kalbėtų, turbūt, pasakytų -- nežinau. Tiesa, skaičydamį ar klausydamį išminčių kalbų apie laimę, išgirstame įvairiausių pasisakymų. Tačiau tie pasisakymai gana skirtingi ir nevienodi. Vadinas, laimės apatarimas priklauso nuo to, kokiu požiūriu ji nagrinėjama.

Mistikas tvirtins, kad laimė tai dvasios-giedra, atseit, laimingas tas, kuris dvasioje patenkintas savo esama būtimi. Materialistas laimę aptars, kaip medžiaginės gerovės pilnumą. Pesimistas ironiškai nusisypsos dėl tariamos laimės apatarimų ir sakys, kad jos nėra ir negali būti, kad visos kalbos apie laimę, yra tik svajonės... O religijos atstovas pasakys, kad yra laimė tik ne šioj žemėj. Juk žemėje yra vien kančių ir ašarų pakalnė...

LAIMĖS NEPASVERSI

Tie visi pareiškimai gali būti kartu teisingi ir klaidingi. Teisingi dėl to, kad, bent teoriškai suprantant, absoliučios laimės nėra. Kitu požiūriu, laimė juk nėra koks nors vientisas dalykas, kurio svaras ar kilogramas galėtų žmoniją bei kiekvieną žmogų padaryti laimingu.

Neveltui sakoma, kad žmonija yra įvairesnė už dangaus, pievų ir laukų gėles. Viena gėlė, savo lapais ir žiedais rodo esanti laiminga, nes auga drėgnoj žemėj, kita -- kad sausame kalnely. Bet persodinkim jas, ir abi bus nelaimingos. Štai kur jos laimės paslaptis. O kiekvienas žmogus yra sau pasaulis. Pasaulis mažas ir kartu labai didelis ir sudėtingas. Todėl ir vieno do laimės masto nustatyti negalima.

SVEIKA DVASIA SVEIKAME KŪNE

Žmonija gyvena ne kaž kokiomis atitrauktomis teorijomis, bet labai konkrečiu ir praktišku gyvenimu. Tiesa, žmogaus dvasia nerami, daigianorė, daug siekianti ir mažaai prie ko apsi-stojanti. Bet vis tik ji labai prisitaiko prie savo apvokalo -- kūno. Todėl ir sakoma -- sveika dvasia sveikame kūne. Tačiau suklypėliai kūne nebūna patenkinti dvasioj tiek, kiek sveikieji. Tad suprantama, kad kūno gerovė yra viena iš įieškamos laimės šaltinių. Daug kas tvirtina, kad paneigus bet kurią žemišką laimę būtų lygu savižudybei. Tada, kai žmogus nenatena vilties sulaukti geresnio nei jis turi, prasideda jo mardėjimas. Imant dalyką viduomeni-

JONAS MIŠKINIS

ne plotme, reikėtų visokios pažangos sustojimą -- civilizacijos bei kultūros mirtį.

Kiekvienas kas gimė protingu žmogumi, tas nuo savo kūdikystės dienų svajoja ir tiki laimė. Nesvarbu, kur kas tą laimę mano ir kaip jos siekia. Jei tik jo troškimai išsipildo, jei tik praktiškai savo likimu yra patenkintas -- jau yra suradęs laimę.

KAS IIEŠKO, TAS RANDA

Siekiant laimės, reikia turėti noro ir tikėjimo. Kas tuo netiki ir nenori, tas, suprantama, neįieško ir nuosekliai neranda. Dar daugiau, jei žmogus ir nesiekia ko, bet nestiki laimėti, niekada nelaimės. Štai ką sako rašytojas SW. Mardens: "Kas sėja nepasisekimo, neturto min-

tis, tas niekad nepjaus pasisekimo ir laimės, kai nepjauna škininkas kviečių, pasėjęs dirvoje usnis."

Taigi, nepasitikėjimas yra toji beprasmiška našta, kuri nepakenčiama sunkėja, kol galiausiai sugniužta, kas ją neša.

Bet visa laimė, kad be vilčių žmonių yra nedaug. Daugiau yra tokių, kurie savo laimę tiki, jos siekia, ją randa. O jų laimėjimais dažnai gyvena ir tie, kurie jų nesitiki ir nesiekia.

Tačiau laimė pati neatskrenda. Todėl neužtenka jos norėti, ja tikėti -- reikia dirbti. Darbas viską nugali, o kepti karvėliai patys į burną nelekia -- sako žmonių priežodis.

Tad, numanu, kad bendru supratimu, laimė yra ne kas kita, kaip gyvenimiška gerovė. Todėl šios laimės žmogus pirmiausia ir įieško.

MANO ŽIŪRONAS

SARŪNAS

Vienoje angliškoje knygoje sakoma:

"Pirmąją Kalėdų dieną subrendo žmonija. Ji gavo, kas jai priklausė. Šitą suprasti, reikia suprasti, kam Dievas žmogų sukūrė. Per paskutinį šimtmetį mes buvome taip užimti patirti, kaip žmogus atsirado, kad veik jokio dėmesio nebekreipiame į vyksmo tikslą. Pagalbos iš gamtos mokslininkų čia nelaukime. Jie mums daug papasakotų apie žmogaus evoliuciją. Kai kada, išdrąsinę, jie spėlioja ir žmonijos ateitį. Bet jie negali mums pasakyti žmonijos tikslo. Jie negali pasakyti, KAM atsirado jų tiriama dalykas. Atsakymą į "kodėl?" rasime ne mokslo laboratorijose. Krikščionys tiki, kad į tai atsakė stainele. Čia gimė tikras žmogus, -- žmogus, kurio gyvenimas ir būdas mums parodė žmogaus sutvėrimo tikslą. Žodis, kaip sv. Jonas sako, tapo kūnu. Jėzui gimus, Dievas tarė "savo mintį."

Tiesa, yra lietuvių, kurie čia pasakytų, kaip prancūzų kritikas apie vieno rašytojo kūrinį: "C'est magnifique, mais ce n'est pas la literature" (Puiku, bet tai ne literatūra). Tuo tarpu indų šventojė giesmėje sakoma:

Akimis nepamatysi,
Ausys neišgirs,
Rankomis nepaimsi,
Protas nepatirs.

Pavadinkime Jį Omu,
Ir iškelkim Jį augštai,
Ir supraskim -- Jis galingas,
Nusilenkim Jam žemai.

Pasaulio būklė žengia iš krizės į krizę. Atsiranda gydytojų, kurie viską viena chirurgine operacija norėtų išgydyti -- atominiu karu. Barometras krinta, krinta, bet -- barometrą sudaužius -- ar oras pakinta? Vakary diplomatai tinka Fausto Kiršos "Vienumos" žodžiai: "Rodos giedu, o vis stinga. Ką gi? Nežinau." Gyvenimas, iš tikrųjų, dabar piktas sapnas, pilnas visokių bjaurybų.

Nauji Metai, ir mūsų spauda pradeda naują ratą. Niekados neperdaug priminti, kad mūsų laikraščiai tik tada vykusiai laisvą lietuvišką žodį neša, kada skaitytojas visu šimtu nuosimčių savo pareigą atlieka -- laiku užmoka prenumeratą, pridėda kuklią auką ir prikalbina kaimyną skaityti. Iš kitos pusės, tebegalioja ir jono Šilupo 1885 m. liepos 2 d. jo lietuviškame Balse New Yorke paskelbtoji lietuviško laikraščio pareiga: "Rodymas kello gyvenime, mokymas brolių ir jų svietimas, galvinimas meilės vienas kito, didinimas vienybės lietuviškos ir sutikimo."

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
įvairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Baras ir Restoranas

Lietuviškos ganybos
pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
SPAUDOS KIOSKAS

Salės šokiams vestuvėms ir kitokioms prainogoms
prieinamos kainomis. Lietuviškų organizacijų
susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikais
kreipianasi klubo reikalų vedėją K. Vaitaitį.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

White Horse Tavern

Baras, Restoranas ir Salė

86-16 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

AR NEPERMOKATE uz savo automobilio apdrauda?

VIRŠ 21,000,000 AUTOMOBILIŲ SAVININKŲ MOKA
DAUGIAU, NEGU REIKALINGA.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras,
Jūs esate kvalifikuotas:

DIDELIAM APDRAUDOS SUTAUPYMIUI, GERESNEI
SAVO APSAUGAI IR GREITESNIAM PATARNAVIMUI,
REIKALAUJANT NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO.
Kreipkitės:

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
116-53 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-1477
NAMŲ ADRESAS:
106-53 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

Brooklyno vienybietis Kastantas Gagas svečiuose pas seserį Domicelę Sadauskienę (Montevideo, Urugvajuje) kurios jis nebuvo matęs 50 metų. Nuotraukoje, Gagas (antras iš kairės), sesuo Domicelė su vyru, Sadauskų duktė su vyru (stovi dešinėje) ir du Sadauskų sūnūs su žmonomis ir vaikais. Gagas, aplankęs kitas dvi Pietų Amerikos valstybes, Argentina ir Braziliją, žada grįžti į New Yorką apie Velykas.

Visame New Yorke nerasete gražesnių
ir patogesnių salių kaip
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, prakalbas ar
šokių -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

L. MOLIN - REIKALŲ VEDĖJAS
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

MATTHEW MAŽEIKA
Savininkas

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas
8015 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. VIRGINIA 9-3112

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

APIE ASMENS TEISIŲ IR LAISVIŲ ATĖMIMĄ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

(ATKELTA IŠ 7 PSL.)

Bolševikai, remdamiesi šia instrukcija, Lietuvoje įvykdė aštuonias masines deportacijas, išveždami daugiau kaip 350,000 nelaužtų žmonių į tolimąsias Rusijos sritis vergų darbams ir mirčiai.

Ir dabar tęsiamas priverstinis Lietuvos gyventojų perkeldinimas į tolimuosius Sovietų Rusijos kraštus. The U.S. and World Report 1958 m. lapkričio 7 d. praneša:

"Naujos vergų darbo stovyklos steigiamos Sovietų Rusijos Uralo kalnuose iš savo kraštų dabar deportuojamiems Pabaltijo žmonėms, kur didėja anti-komunistinės nuotaikos. Moterų stovykla yra Spasske, o vyrų — Dalinkoje ir Karabaske".

Be to, dabar deportacijos vykdomos įvairiais kitais titulais. Jaunimas, baigęs mokyklas, siunčiamas "praktikos" atlikti ar "priešuniversitetinio stažo" įsigyti plėšiniuose, kasyklose, geležinkeluose, ar kitur. Lietuvoje sudaromos tokios sąlygos, kad žmonės, savo krašte negalėdami gauti darbo, yra priversti "savanoriškai" vykti į tolimąsias Sovietų Sąjungos sritis. Kai tokių "savanorių" nesudaro reikalaujamas kontingentas, tada kandidatus šiems darbams parenka specialios agentūros, talkininkaujamos komunistų partijos ir komsomolo. Šitais būdais kasmet išvežama iš Lietuvos po kelis tūkstančius Lietuvos gyventojų, daugiausia jaunimo. Sovietinėje tremtyje jie supančiojami įvairiomis sutartimis bei špareigojimais, ir didžioji jų dalis negali grįžti.

Religijos ir religinės praktikos tariamąją laisvę ryškiai parvaizduoja faktai. B nepriklausomoje Lietuvoje buvusių 14 Romos katalikų vyskupų ligi 1954 metų buvo likę tik 1: vienas jų bolševikai ištrėmė, kitus nužudė. B 1646 kunigų teliko tik 741. Visi vienuolynai uždaryti. Ba-

žnyčių ir vienuolynų turtas atimtas.

To paties likimo susilaukė ir visos kitos religinės bendruomenės.

Negali būti nė kalbos apie bet kokias politines teises okupuotoje Lietuvoje, nes gyventojai jų neturi. Dabartinis Lietuvos režimas yra Lietuvos gyventojams prievarta primestas. Žmonės turi rinkti kandidatus, siūlomus komunistų partijos, parinktus Maskvos. Lietuvoje nėra

jokių demokratiškų rinkimų, ir jos gyventojai neturi jokios įtakos į valdžią bei administraciją.

LSB Vyriausias Skautininkas garbės ženklais apdovanojo: ordenu UŽ NUOPELNUOS RĖMĖJUS M. Židžiūnienę ir L. Jakubauską (abu Worcesterį) ir TEVYNĖS SŪNAUS žymeniu — R. Bričkų (Bostone).

Detroito skautų tuntininkas A. Manvydas savo pareigas perdavė VI. Paužai.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime visiems mūsų draugams
ir pažįstamiems tautiečiams.

JONAS IR JIEVA BALTUS

NAUJŲ 1959 METŲ IR GIMTADIENIO PROGA
savo dėdę VIKTORĄ MILČIŲ, gyv. West Indijoje

SVEIKINA

RAMUNĖ ir LINAS STONYS

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
visiems nariams ir klientams linki

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS
1332 Halsey Street Brooklyn, N. Y.

SVEIKINU DRAUGUS IR KLIENTUS
NAUJŲ 1959 METŲ PROGA

ALBERT F. PETERS
(Petrauskas)

116-53 QUEENS BLVD., FOREST HILLS, N. Y.

SVEIKINU MANO TAUTIEČIUS
NAUJŲ 1959 METŲ PROGA

JUOZAS GRABAU

Namų pirkimo - pardavimo, paskolų išrūpinimo,
federalinių ir valstybės taksų pildymo įstaigos valdytojas,
227 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y.

KREPŠINIO RINKTINĖ | PIETŲ AMERIKA

Tvirtai tikint sportuojančio jaunimo gajumu ir sportinės veiklos prasmingumu, prieš kurį laiką imtasi iniciatyvos užmegsti tampresnį ryšį su Pietų Amerikos lietuviais ir išaiškinti glaudesnio bendradarbiavimo galimybes. Gauti laiškaai ir drauge pokalbiai su čia besilankančiais Pietų Amerikos lietuviais vaizdžiai patvirtino sportinio bendradarbiavimo reikalingumą bei naudingumą.

Užmezgus ryšius iškylo sumanymas ištirti S. Amerikos Lietuvos reprezentacinės krepšinio rinktinės pasiuntimo galimumus į kai kurias Pietų Amerikos valstybes. Šiam sumanymui gautas entuziastingas pritarimas, pareiziant, kad krepšinininkų viešnagė ne vien teigiamai prisidėtų prie lietuvybės išlaikymo, bet taip pat sudarytų puikią progą per sportą išryškinti dabartinę

Lietuvos padėtį ir Lietuvos siekimus.

Nuodugniai apsvaarsčius sąlygas nutarta ši sumanymą vykdyti ir visomis išgalėmis imtis jaro jo įgyvendinimui. Pagal paruoštą planą S. Amerikos Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė; sudaryta iš čia gimusiųjų ir naujai atvykusiųjų, numato išvykti 1959 metais liepos mėnesio pradžioje ir lankytis Brazilijoje, Argentinoje, Urugvajuje bei, eventuačiai, Kolumbijoje ir Venecueloje. Apie mėnesį laiko užtrukšiančios kelionės metu teks rungtinauti su Lietuvos ir vietinėmis komandomis.

Reprezentacinę krepšinio rinktinę sudaryti pavesta S. Amerikos Lietuvos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos Krepšinio Komitetui 9-ju S. Amerikos Lietuvos Sportinių Žaidynių metu, 1959 m. balandžio m. 4-5 d. d.,

Detroitė. Rinktinę paruošti ir jai vadovauti pakviestas žinomas mūsų krepšinininkas VYTAUTAS GRYBAUSKAS.

Viso organizacinio darbo vadovavimas patikėtas šio sumanymo vyriausiam iniciatoriui, Vidurinių Vakarų sporto apygardos vadovui Petrui Petručiui ir žinomam sporto darbuotojui bei visuomeninkui Valdemarui Adamkevičiui.

Siaurės Amerikos Lietuvos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga, numatydam, kad šio sumanymo įgyvendinimas pareikalautų didelių pastangų ir pasisventimo, tikisi, kad lietuviškoji visuomenė, gyvenanti tiek Šiaurės tiek Pietų Amerikoje, neliks tokiam jaunimo žygiui abejinga ir jį parems.

SIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO KOMITETAS

SALE 50% OFF SALE

ANNUAL FLOOR SAMPLE AND GENERAL WAREHOUSE CLEARANCE

Modern Bedroom Suites	\$90.00
Modern 3-pc. Living Room	129.00
Convertible Studio Couches	49.00
Hollywood Beds — Ensemble	39.00
Hiriser Folding Cots	19.00
Cotton Mattresses — all sizes	9.95
Famous Make Hotel Type Innerspring Mattress	14.95
Orthopedic Hair Innerspring Mattress and matching box spring 2 piece set	49.00
Steel Bed Frame Casters	6.95
Dinettes	39.00

CONVENIENT TIME PAYMENTS FOR REAL SERVICE AND SATISFACTION See Us First

CYPRESS BEDDING AND MATTRESS CO.

3 Floors of Fine Bedding and Furniture
3427 Fulton Street Brooklyn, N. Y.
(near Lincoln Avenue)

APplegate 7-8802

AUGUST P. GUSTAS, Inc. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y. TEL. EVERgreen 7-4774

Šios naujai įrengtos kopyčios yra vos du blokai nuo Broadway. Lengvai pasiekiam, vaziuojant BMT, IND linijų traukiniais ir autobusais. Daug vietos automobiliams pasistatyti.

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:

Televizija, radijas, HI-FI fonografi (tape recorders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai, dulkių siurbiai

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS, HI-FI.

Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

Dorion's MFG'S OUTLET STORES, Inc.

148-09 JAMAICA AVENUE JAMAICA 35, N. Y.

(Išlipiti Sutphin Blvd. stotyje) Tel. AXtel 7-6082

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti koks didelis vyrų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas.

Mūsų krautuviėje gausite viską kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti: Vilnonės, Silkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI MEDŽIAGAS SIUNTINIAMS I LIETUVĄ GAUNA 10% NUOLAIDA.

Helen Povilanskas BAR GRILL & RESTAURANT

Salė šeimyninėms pramogoms ir susirinkimams.

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y. EVERGREEN 4-9737

MARY PAIAUIS RESTAURANT, BAR & GRILL

337 ST. NICHOLAS AVE. (Ridgewood)

BROOKLYN, N. Y. Phone: EVERgreen 2-9141

Kviečia visus atsilankyti, linksmai laiką praleisti ir su draugais sueiti.

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS-BELECKAS SAVININKAS

1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kainomis.

DEMESIOI!

LIETUVIŠKA DUONA

LIETUVIŠKAS SŪRIS

LIETUVIŠKOS DEŠROS

IR SKILANDŽIAI

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą:

PETRĄ LISAUSKĄ

64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York

Tel. TW 4-8087

VIENYBĖ

J. Ginkus, dr. V. Paprockas ir Stasys Gudas, New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų vardu, pasiuntė kablegramą Vatikano valstybės sekretoriui kardinolui Tardini, prašydami susilaikyti nuo Lietuvos pasiuntinio pripažinimo atšaukimo.

J. Kunca su žmona ir dviem vaikučiais iš Bostono dalyvavo Gražvydo Rutenio ir Vidos Stasiukynaitės vestuvėse ir ta proga lankėsi Vienybės redakcijoje.

Jonas Stonys, buvęs Kauno ir Vilniaus radijo stočių direktorius, nuo 1953 m. dirbęs Miunchene Amerikos Balse, gruodžio 21 d. Pil. Klube kalbėjo apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

Danutė Kaunaitė, žinomy vietos biznierių Antano ir Onos Kaunų duktė, sausio 31 d. susituokė su Valdotu Jaku, Sofijos Jakienės sūnum. Jungtuvės Angelų Kar. bažnyčioje, vestuvių pokylis, Maspetho Liet. Pil. Klube.

Inž. J. Gimbutas su žmona iš Bostono Naujus Metus praleido pas Bieliukus ir taip pat dalyvavo Šviesos - Santaros Naujų Metų sutikime.

Jonas Baltus, vietos veikėjas, prašo pasveikinti visus draugus ir pažįstamus, kuriems šį kartą, jo žmonai esant ligoninėje, nepasiuntė Kalėdų švenčių ir Naujų Metų sveikinimų.

J. Matulaitienės tautinių šokių grupė, kartu su Brooklyno vaidintojų trupe, sausio 11 d. Elizabethe vaidins linksmą A. Merkelio veikalą "Jaunimėlis". Vakara rengia Rūtos draugija.

V. R. Valantiejiene, dabar gyvenanti su sūnum dr. Jonu Valantieju, New Buffalo, Mich., neseniai lankėsi savo namuose, Maspeth. Ta proga Valantiejinė aplankė Norvilus, Svedienę, Rimkienę ir kitus savo draugus Maspeth.

Ant. Gustaitis, rašytojas Bostone, buvo operuotas, bet jau grįžo namo ir baigia sveikti.

A. Strimavičienė su dukra Danute, iš Springdale, Conn. šventėms buvo atvykusi į New Yorką.

D. Klinga, 337 Union Ave. yra Kings apskrities Amerikos Legiono Naturalizacijos Komiteto pirmininkas įsipilietinimo reikalams.

Juozas Dobrovolskis (Dobrow) buvęs apdraudos biznyje, mirė Kalėdų dieną. Palaidotas iš Ballas laidotuvių įstaigos, gruodžio 29 d. Velionis buvo Vienybės skaitytojas.

Paulius Jurkus su žmona tarpšventyje susilaukė 10 svarų dukrelės. Sveikiname. Rašytojas Jurkus yra Darbininko redakcijos kolektyvo narys.

Z. Steponavičius su žmona iš Stamford, Conn. buvo atvykę dalyvauti Rutenio ir Stasiukynaitės vestuvėse, Brooklyne.

E. Rasteniene, žurnalisto V. Rastenio žmona, po sunkios, bet sėkmingos operacijos, sveiksta.

AUTOBUSAS Į ELIZABETHĄ

Kas norėtų pamatyti "Jaunimėlį" sausio 11 d. Elizabethe ir neturi priemonių kaip nuvykti, prašomi iki sausio 7 d. skambinti Marijai Žukauskienei, EV 4-2623. Jei susidarys pakankamas skaičius, bus pasamdytas autobusas.

APAČIOJE: Vida Stasiukynaitė ir Gražvydas Rutenis, kurių jungtuvės įvyko praeitą šeštadienį, gruodžio 27 d., Brooklyne.

V. Maželio nuotrauka

VIRŠUJE: Sava našta lengva ir sunki... Vienybės bendradarbis Algirdas Sperauskas, tuojau po jungtvių su Milda Savukynaite Brooklyne.

V. Maželio nuotrauka

Lietuvių Enciklopedijos talka

Lietuvių Enciklopedijos Leidykla skelbia paskutinę Lietuvių Enciklopedijos Talką nuo 1958 m. spalio 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d. Talkos metu naujai L.E. užsiskiusieji gaus dovanų knygomis.

Užsiskę L.E. nuo 1958 m. gruodžio 15 d. iki 1959 m. vasario 15 d. gaus pilną V. Krėvės Raštų rinkinį (6 tt.). Ir visi tie, kurie užsiskę nuo 1959 m. vasario 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d., gaus Lietuvos Žemėlapi ir Jono Balio Lietuvių Dainos Amerikoje.

Išėjusius L.E. 15 tomų naujieji prenumeratoriai gaus išsi-

mokėjimui jų pageidautomis sąlygomis, o už naujai išeinančius tomus, kurių bus dar 12-13 tt., moka už kiekvieną išeinantį tomą. Vieno tomo kaina JAV \$ 7.75, visur kitur — \$ 8.

Lietuvių Enciklopedijos leidimas nėra kieno nors asmeninis reikalas, bet visų lietuvių suinteresuotų pastangų vaisius, nors, deja, tik laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių pastangos už savo kultūrą ir lietuviškumą išlaikymą, šiandien tapęs ir besąlyginės laisvinimo kovos dalimi. Šiandien jau jokia paslaptis, kad pradėjus leisti išsibarsčiusiems pasaulyje lietuviams L.E., Maskva susirūpino, ją puolė ir iskoneveikė, o norėdama nutaminti okupuotą Lietuvą suteikė jai teisę išsileisti susovietintą enciklopediją lietuviškai. Tą pažadą davė vien tik lietuviams, bet, kaip įprasta, pažadas liko pažadu ir Lietuvoje turėjusi pasirodyti sovietiška enciklopedija jau numarinta Maskvos okupacinėje cenzūroje. Šis Maskvos rūpestis ir nuolatinis L.E. puolimas rodo, kokią milžiniškai lietuvišką darbą šiandien mes išsvia atliekame. Ir tikrai, mes jį galime didžiuotis, nes tik vieni lietuvių, išsiblaškę po visą laisvą pasaulį, leidžia bendrąją enciklopediją su gausia lituanistika. Kito tokio atsitikimo dar nėra pasaulyje. Mes darbą daugiau kaip įpusėjome, tikime ir iki galo ištesėti.

Mielas Lietuvi, mes kviečiame Tave įsijungti į L.E. prenumeratorių eiles ir tuo pačiu būti mūsų pradėtojo darbo dalininku. L.E. leidžiame visi suinteresuotiems pastangomis, jį

IŠVYKSTA Į UZSIENĮ

Lietuvos Atsiminimų radijo valandėlės direktorius Jokūbas J. Stukas yra Tarptautinės Prekybos Organizacijos Užsienių skyriaus direktorius. Jis suorganizavo prekybininkų misiją 14 įvairių valstybių. Sustojimo vietose bus skaitomos paskaitos, misijos dalyviai dėstys naujuosius prekybos metodus ir techniką.

Misija iššus savaitę laiko Egipte, Prezidento Nasserio pakviesta, misija studijuos šalies ekonomiką ir aplankys Suezą, danalą, Aleksandrijos uostą ir Damasko - Sirijoje.

Stukas taip pat dalyvauja aštuonių savaitių kelionėje aplink pasaulį. Pradedant S. Francisco, misija sustos Havajų ir Fiji salose, Naujojoje Zelandijoje, Sidney ir Melbourn'e - Australijoje, Hong Konge, Bangkok - Tailand'e; Bombėjų ir Kalkutoj - Indijoje;

Jokūbas Stukas

Karachi - Pakistane, taip pat Romoj, Milane, Barcelanoj, Paryžiuje ir Berlyne.

Stukas išvyksta sausio 15 d. ir grįžta kovo mėnesio vidury. Jam išvykus, radijo valandėlei vadovaus muz. Algirdas Kačanauskas, padedant Liūdui Stukui. R.Š.

Lietuvių Prekybos Rūmų pramoga

Užpraėtą sekmadienį Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkime Piliėčių Klubo salėje, tik atvykęs iš Europos Jonas Stonis, Amerikos Balso pranešėjas, skaitė labai įdomią paskaitą apie dabartinę Lietuvą.

Susirinkimui pirmininkavo Jonas Valaitis, sekretoriavo S. Gudas.

Leidžiame visi bendrą talką. Todėl ir ją baigus, visas mūsų pasididžiavimas ir būsimų kartų įvertinimas priklausys visiems: leidėjams, redaktoriams, talkininkams ir prenumeratoriams.

Laukiame atsiliepiant.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
265 C STREET
SO. BOSTON 27, MASS.

Po susirinkimo svečiai užkandžiavo, kurių metu V. Žukauskas išpildė linksmą programą. Pianu skambino viešnia p. Stonienė. Šiai programos daliai vadovavo A. Simutis.

Užkandžius pagaminė ponia Mitchell, Peppel, Žukauskienė, Trečiokienė ir Dargienė. Pramogoje dalyvavo apie 50 asmenų.

New Yorko laikraščių išvežtotojų streikui pasibaigus, devynių vietos dienraščių leidimas grįžo į normalias vėzes. Išvežtotojai, kurie iki šiol gaudavo po 125 dol. į savaitę, reikalavo algų pakėlimo, ir buvo patenkinti.